

Tuo pačiu metu į Kiniją vyko tūkstančiai sovietų "inspektorių". Gausieji sovietų gamybos naikintojai bei bombonešiai sudaro rimtą rūpestį Čiang-kaišekui. "Mažasis Kominformas" po posėdžio Pekinge, susumavęs savo planus Azijai ir Australijai, Sovietai po Ačesono paskelbtos reformos "totalinės diplomatijos" kryptimi, ekubinasi užimti kovos priešlūčius, "Pravdos" žodžiais, bombonešio incidentas tik pirmas "šios totalinės amerikiečių politikos reiškinys". Bet ir šia politika, pergalingosios Sovietų Sąjungos, būsimi sunaikintu.

(Nukeita: 3 psl.)

Kelias i prisikėlimą

1. Legenda

VI. Solovjovo knygoje "Rusija ir visuotinio Bažnyčia" randame legendą. Kartą šv. Nikolas ir šv. Kasijanas nužengė iš aukšto dangaus ir ėmė keliauti plačiais Rusijos laukais. Ruduo, šlapia, purvas. Duobėtu keliu atvažiuoja rusus muzikėliai. Menkas arklukas vos vos velka šiaudų vežimą. Vežimas patenka į gilesnę praręžą ir sustoja. Kad ir ragina žmogus arkli, kad ir pats visomis jėgomis stumia, ratų nejudą.

— Eikime, padėkime šitam geram žmogui bėdai. Stumtelėsimė vežimą pečiais, ir gulės sau sveikas judėti, — sako šv. Nikolas.

— Ne, aš nesu pratęs kištis į svetimus reikalus. Be to, sau gau dangiškąjį rūbą, kad nesutepčiau, — atsakė šv. Kasijanas.

— Arba eisi žmogui padėti, arba keliauk sau vienas, — sušuko šv. Nikolas ir nieko nelaukdamas šoko į talką.

Ir taip abu šventieji išsiskyrė — vienas nuėjo vienu keliu, kitas kitu. Po daugelio metų jie susitiko prie dangaus vartų. Kaipgi nustebė šv. Petras pamatęs šv. Nikolą: dangiškasis chlamydas buvo suplėšytas, dėmėtas, rankos puslėtos. Šv. Kasijano drabužis buvo švarus, rankos baltos, o veide nesimatė jokio nuovargio.

— Kas su tavimi atsitiko, šv. Nikolai, kad tu taip atrodei? — klausia dangaus vartininkas.

Šv. Nikolas ima pasakoti, kiek daug žemėje matęs vargą, kaip vis negalėjęs susilaukti nepadėjus nelaimingiesiems, kaip daug turėjęs dirbti.

— Na, o tu, šv. Kasijane, ką gi tu veikėi keliaudamas po pasaulį? Nejaugi tu nepadėjai savo broliui Nikolui ir visiems pagalbos reikalingiems? — teiraujasi Genezarėto ežero žvejys.

— Aš nesu pratęs kištis į kitų reikalus, o be to — aš visą laiką saugojau nesutepdą dangiškąjį rūbą.

— Ak taip, tu tesaugojai savo dangiškąjį drabužį, o žmonių vargas tau nerūpėjo. Tai štai tau užmokėstis: tu teturėsi savo šventę kas ketvirtį metų, kai bus praklinieji metai. O tu, šv. Nikolai, tu turėsi kasmet net dvi šventes ir būsi tuoj po manęs labiausiai mylimas šventasis, nes dirbai savęs atsidėjęs net ir tada, kada neprivalejai.

2. Dviejų pasaulių žmonės

VI. Solovjovo nuomone, tie du skirtingi šventieji, tai Rytų ir Vakarų Banių — Stačiatikių Cerkvės ir Katalikų Bažnyčios — prototipai, vakarietiškojo aktyvizmo ir rytietiškojo pasyvizmo atstovai. Vakarietiškoji veikla, grumiasi ir aukojasi, rytielis rezignuoja, traukiasi iš kovos ir darbo lauko. Pirmasis laukia tokių gyvenimų, kokio nori, antrasis priima tokią, kokią randa. Pirmajam šviečia jo pasirinktas idealas, antrajam nauja ir ramus gyvenimas. Vakarų dvasios žmonės reiškiasi kaip gyvenimo kūrėjai, kovotojai, naujų kelių ieškotojai, o rytiečiai sudaro konservatyvią ir ramią būties atsvarą.

Esame Vakarų žmonės dvi gubos prasme: priklausome Kat. Bažnyčiai, tai dinamiškai bendruomenai, kuri moka ne tik melstis, bet dirbti ir kovoti, esame lietuvių tautos vaikai, kuriems būdingas herojiškas nuostabus, dinamiškas veiklumas ir Vakarų dvasios gyvenimo samprata.

Ant Karo Muziejaus sienos Kaune skaitydavom reikšmingus žodžius: "Amžiais budėję,

laisvę laimėjom per aukas ir pasisventinimą". Budėti, ar kovoti, reiškia eiti herojinį keliu. Tokiuo keliu lietuvių tauta ejo ir eina. Tiesą sakant, mažai tautai, esančiai taip pavojingoje geopolitinėje situacijoje, kito kelio ir nėra: arba kovoti — būti, arba žūti. Ir mūsų tauta pasirinko herojinį kelią, kaip gindama savo egzistenciją, taip ir kurdama savąją kultūrą. Klek politinė, tiek ir kultūros istorijai matome tą patį vakarietiškojo veiklumą ir didvyriškąjį pasiaukojimą.

3. Pilkieji didvyriai

Ne keletas gabtų kunigaikščių ar genialių karo vadų mums sukūrė didingą istoriją, bet tūkstančiai pilkųjų didvyrių, vieta didvyrišką nusiteikusi tauta. Mes visados turėjome daugiau Nikolų negu Kasijanų, todėl teisėtai mūsų žemė — didvyrių žemė. Klek milžiniškų pastangų reikėjo išplėsti valstybės ribas nuo Baltijos iki Juodojo jūrų, įvesti tvarką suorganizuoti ūkinį, politinį ir valstybinį gyvenimą. Kokio kietumo pareikalavo iš mūsų tautos 150 m. trukusi kova su kryžiuočiu ordinu, kurį rėmė visa Vakarų Europa, kol jo galybė buvo sulaužyta. O kai tauta vėl kėlėsi nepriklausomam gyvenimui, jai kelią į laisvę praskynė tie patys pilkieji didvyriai — mūsų gimtosios žemės artieji — savanoriai, beveik beginkliai ir neskaitylingi, bet galingi savo dvasia.

Ne tik nepriklausomybės kovose, bet ir kiekviename kritiškame Tėvynės meči kažkaip spontaniškai iškylo pilkieji mūsų tautos didvyriai. Štai rusų valdžia uždraudžia lietuviškąją spaudą. Tūkstančiai knygnešių pasipila iš šiaudinių pastogų, sandomi ir gaudomi eina į Prūsias. Lietuviškoji knyga pasiekia visus Lietuvos kampus. Kova vyksta 40 metų, iki pat laimėjimo. Skriaudžiama tauta nerezignuoja, bet A. Baranasko žodžiais reiškia nenugalimą norą kovą laimėti ir ją laimi:

Kad tu, gude, nesulauktum:
Ne taip, kaip tu nori,
Bus, kaip Dievas duos, ne tavo

Priesakai nedori.

Ir šiuo kritiškiausiu Tėvynės metu vėl matome tuos pačius pilkuosius didvyrius besigurmančius už tautos gyvatą su milžinišku priešu. Tai mūsų partizanai. Jei ateity bus statoma mūsų tautos didvyrių paminklas, ant jo pedestalo atstos ne generolas, ne rašytojas, ne mokslininkas, ne muzikantas, bet pilko kaimo berniukas, mažiausias mūsų brolis, bet didžiausias didvyris, mažiausiai gavęs, bet daugiausiai davęs.

3. Šventosios ugnies sargai

Tą patį herojinį bruozą matome mūsų tautoje ne tik kovoje už politinę laisvę, bet ir savitos kultūros ugdyme bei jos išlaikyme. Šalia pilkojo artiojo, drąsiai miršančio už Tėvynės laisvę, mes turime išsilaikę kultūrininkų, paaukojusį savo gyvenimą vedant tautą į šviesesnę ateitį, kurlant jai kultūrinės vertybės. Tai šventosios ugnies, dvasinės tautos gyvybės, sargai ir kurstytojai.

Graudus iki ašarų savo didžiulį pasiaukojimą yra Simono Daukanto gyvenimas (1793.10.28. — 1964.11.24). Su trimis aukštiniais pėsčias pasiekia Vilnių, tą, pasak Stanevičiaus, "mokslių gyvenimą", metų metus sėdi drėgnuose, šaltuose Rygos ir Petrapilio archyvuose tirdamas Lietuvos praeitį, atsižada autoritais garbės (kiekvieną knygą išleidžia vis nauju sla-

pyvardžiu, kad atrodytų, jog ir Lietuvoje yra daug rašytojų), atsižada mokslininko vardo, nors jo patarimus brangina pats Teodoras Narbutas, rašo savo istorinius veikalus populiariai ir lietuviškai, kad būtų prieinami ir suprantami liaudžiai: "aš ne dėl mokytojų vyrų ir galvočių, bet dėl tų motinų rašau, kurios geb savo vaikams darbus jų bočių prabočių pasakoti, o be raštų daug kartų apsirink". Jis atsižada šeimoms laimės, turto, miršta vienas ir beturtis priklaustas savo bičiulio Papilio klebono Vaišvilos, paaukojęs Tėvynę viską, ką tik žmogus begali brangaus paaukoti. Iš jo galime pasimokyti Tėvynės meilės ir to begalinio pastikėjimo Lietuvos likimu, kurį kelė žvilgsnis mūsų istorijon: "Aiš, kaip gal Lietuva ir žemaičiai palyginti į aną uolą vidury jūros esančią, uol kurios noris siaut įsiutusias vilnys, norėdamas aną pragare jūros pagrazdinti, visų narsesniai aną užgavusios pačios skęsta ir nyksta".

Kaip nuostabus kovos milžinas prieš mūsų dvasios akis iškylo Didysis Motiejus Valančius (1801.2.17 — 1875.5.17), vienas atlaikęs baisią rusinimo ir praveslavimo bangą, nublavęs kraštą, išmokęs tautą skaityti ir rašyti, pirmas pradėjęs Prūsijos knygas spausdinti, pats parašęs kelias dešimtis knygų, suradęs mažiausiai 50 padėjų, lietuviškosios knygos darbininkų, tuo būdu paruošęs tautą "Aušros" laikams ir nepriklausomam gyvenimui.

Kaip nenulenkti galvos prieš varpininką Dr. Vincą Kudirką, tą nenuilstantį tautos žadinimą (1858.12.31 — 1899.11.19), kuris ir džiūvos pakirstas, lovoje gulėdamas, vis dar rašo, verčia, tartina mūsų literatūrą. Prieš pat mirtį išverčia Šilerio "Vilių Telį", "Orelano Mergelę", Bairono "Kainą".

Apie savo tautai ir kutūrai tarnybą Kan. Juozas Tumas Vaitiekaitis štai ką sako: "Ir tautai savosios, lietuviškosios visuomenės tarnas; ne, dar daugiau — jos vergas, dėl jos metų metais nebeimamas, kaip skaisti saulutė šviečia ir džiugina. Kur tik kas man liepe

Šiandien, kaip prieš 10 metų

(Atkelta iš 2 psl.)

Kaip pranešama iš Maskvos, ten vispatauja nepaprastai savosios galybės įsitikinimas. "Kinijos laimėjimas sovietų vadus pavelkė kaip šviežias vytnas" — praneša tulas korespondentas. Paskutinės žinios iš Vokietijos leidžia spėti, kad sovietai čia savo "taiką" įgyvendins nebesidamgstydamai apgaule. Spręsdami viską jėgos principu, sovietai visiškai nevertina Vakarų. O Berlyną jie pasiryžę paimti bet kokia kaina. Vakarams kietai reagavus, gegužės 28 d. jie paskelbė tik savo akcijos pradžią. Girdi, demonstracijos tęsis iki pat spalio mėnesio.

Vakaruose esama susikongregavimo žymy. Tačiau dar tebejaudinama krizė — ne Europoje, Vašingtono Aktyvaizdo. Jie naujos sovietų agresingumo kintojai, kaip tik į juos yra suir perdėto pasitikėjimo bangos koncentravę savo dėmesį. Ir Vašingtonas tebėra palyginti moralikai Vakarų kariuomenė neryžtingas. Bet vykstanti Vals-esanti nek. Pav. prieš sątybės Departamente reformavimą turėjo būti nutraukti Norleidijs europiečiams viltis, jog veaų kariuomenės motorizuo-amerikiečiai suprato savo, kaitų dalinių manevrai šiaurėje, po laisvo pasaulio vadų, rolynes "kažin kaip". Kol Vašingtonas gaudė bau-sarvuotų mašinų benzino bakus bus, Vakarų Europos veldqripylė cukraus. Gen. Collins, dengė tokia pat netikrumogrįžės iš inspekcinės kelionės spalva. Europiečių vėlyvasu Europą ir Artimuosius Rytus šauksmas sukurti trečiąją pa-irai tai pastebėjo. "Mama supra-saulio pajėgų — naująją Eu-timu amerikiečiai turėtų kuo

eiti, eja, neatsikalbėdamas, neklausdamas, kas jį įgaliojo man liepti: bet tik visuomenės labui".

O mes?

Aktivaizdoje tokių pavyzdžių savaime kyla klausimas, kaip gi mes visi už Tėvynės ribų gyvenantieji galėtume prisidėti prie tautos gyvybės išlaikymo ir laisvės atkovojoimo. Kaip praeity Lietuvos laisvę ir jos didybę buvo sukurta ir išugdyta kilniausių šios sūnų ir dukterų herojinėm pastangom, tas pats kelias lieka ir šiandien: nėra tautos prisikėlimo be vi-siško jos reikalams pasisventimo, nėra šventojo Velykų džiaugsmo be Didžiojo Penktadienio kančios. Tos idėjos nemiršta, dėl kurių daugelis miršta. Ir tos tautos nemiršta, dėl kurių laisvės daugelis miršta arba didvyriškai aukojasi. Tremtis mūsų nepaliuosuoja nuo kovos už Lietuvos reikalus, priešingai — dar daugiau įpareigoja. Negalime prieš okupantą kovoti kartu su partizanais, ar dalyvaui pasyvioji rezistencijoj tėvų žemėje, užtai privalome viską daryti, kad greičiau priartėtų išsilaisvinimo valanda. Kodėl palikome Tėvynę? Kad išsaugotume gyvybę? Argi tie, kurie ten liko ir miršta kovos lauke, turi kelias gyvybės? Paprastai savo gyvybių išsaugojimas dar nepateisins mūsų nei prieš Tėvynę, jei kovojamės brolius, nei prieš istorijos teisingumą. "Vis vien, ar mes būtume savąją žemę palikę laisva valia ar palikome ją priversti, faktas lieka tas pats: palikome mes ją, palikome sunkiausiu jai metu, praratinom kovotojų eiles, padarėme Tėvynės kūne žaizdas" (J. Ginius, Tautiniai mūsų uždaviniai tremtyje, Wuerzburg 1947, 7). Tiek būsimie nekal dėl tėvų žemės palikimo, kiek patį palikimą paversime kova už jos laisvę. Išsaugoti mūsų tautinę gyvybę, reiškia, jį kelti į nepriklausomybę. Be to, mūsų ateitis tebėra mūsų rankose. Mes visi Lietuvos gyvybės saugotojai. Kol mes būsimie-lietuvi, tol Lietuva bus gyva. Kiek išsaugosime lietuviškumą, tiek bus išsaugota ir pati Lietuva. Štai trys labai paprasti, bet be galo svarbūs uždaviniai, kuriuos iškelia gyvenamasis momentas: 1. neužmirškime tėvų kalbos, 2. išsaugokime tautinę sąmonę, 3. išlaikykime tautinį

charakterį. Tai trys apsaugos juostos nuo paskendimo svetimybėje jūroje ne tik mums suaugusiems, bet ir mūsų vaikams.

Lietuva yra gyva ne tik Ne muno tekmeje ar lietuviškų miškų ošime. Ji gyva kiekvienoje mūsų dainoje ir padavime, visoje mūsų lietuviškoje kultūroje, mūsų muzikoje, mūsų moksle, mūsų taurioje dvasioje; Lietuva gyva Rūpintojėlio susistymyje, pasvirusių kryžių kalnelyje, senos motulės asaroj, jos palaiminime. Lietuva yra mumyse. Lietuva mes patys. Todėl ir brangi ji mums kaip mūsų pačių siela. Kur mes neklajotume, kur mes negyven-tume, mes, kaip tas legendos Nikolas, dirbsime savo Tėvynę — jos laisvę, jos didybę, jos kultūrą, tuo būdu artėsim prie šventojo laisvės ryto, Tėvų Žemės prisikėlimo.

Ak, norėčiau raudoti iš

džiaugsmo

Ir pajust, kad po kojom esi.

Lietuva, žemės žodi

švenčiausias.

Lietuva, žemės laimė šviesl

B. Brazdionis.

Dr. J. Gutas.

Naujieji ateiviai kuriasi

Pačiame pietiniame Ontario provincijos kampe, kur Kanados žemė pusiasaliu įsikūsi į tarpą trijų didžiųjų ežerų, prieš šimtmetį buvo tik mažai naudojami smėlynai. Vėliau juose pradėjo kurtis pelningi tabako ūkiai. Pirmoji mūsų emigrantų banga, atvykusi į šį kraštą prieš dvidešimt kelis metus, savo laiku parodė nemažą susidomėjimo tabako auginimo būniu, tad dabar Simcoe, Delhi ir kitų miestelių apylinkėse yra jau įsikūrę nemažai kiekis senųjų lietuvių. Naujai atvykusieji taip pat vis daugiau ima domėtis tabaku. Pireitais metais daug kas dirbo ir neblongai uždirbo darbininkais prie tabako nuėmimo. Vienas kitas pabandė verstis savarankiškai, t.y. nuomoti ūkį iš pusės. Taip pat gerai uždirbo, bent žymiai daugiau kaip mieste. Ši-met jau visa eilė naujųjų ateivių išsina į tabaką — vieni pusininkais, o kiti, sukrapšę kiek pinigų, net pirkė ūkius išsimokėjimui. Linkėtina, kad šie apylinkė ateityje pavirstų tikru lietuvišku naujakūrynu.

ropą, kuri pati pajėgtų atsispir-ti sovietams, nustelbiamas so-vietų karo mašinos ir jų karo propagandos triukšmo.

Paskutinių dienų situacija Vakarų Europoje leidžia spėti, kad Telegrafo publicistas gali būti teisus. Nežiūrint keltų "gvol-to", komunistai nepajėgė su-tvarkyti Atlanto pakto įgyven-dinimo, lygiai kaip jie nepa-jėgė savo laiku sutrukdyti Mar-shallo plano. Prancūzijos ir Ita-lijos vyriausybės įrodė savo jėgą, parodė Stalinui, jog ne-visur "laikas dirba jo naudai".

Bet vistiek Vakarų karinės pajėgos yra daugiau negu silpnos — karo ekspertai baimina-si dėl Vakarų valstybių karo aviacijos visiško silpnumo. So-vietai, esą, pasimokė II kare, ką reiškia sausumos kariuome-nės priedangai lėktuvai — nai-ję naujos sovietų agresingumo kintojai, kaip tik į juos yra suir perdėto pasitikėjimo bangos koncentravę savo dėmesį. Ir Vašingtonas tebėra palyginti moralikai Vakarų kariuomenė neryžtingas. Bet vykstanti Vals-esanti nek. Pav. prieš sątybės Departamente reformavimą turėjo būti nutraukti Norleidijs europiečiams viltis, jog veaų kariuomenės motorizuo-amerikiečiai suprato savo, kaitų dalinių manevrai šiaurėje, po laisvo pasaulio vadų, rolynes "kažin kaip". Kol Vašingtonas gaudė bau-sarvuotų mašinų benzino bakus bus, Vakarų Europos veldqripylė cukraus. Gen. Collins, dengė tokia pat netikrumogrįžės iš inspekcinės kelionės spalva. Europiečių vėlyvasu Europą ir Artimuosius Rytus šauksmas sukurti trečiąją pa-irai tai pastebėjo. "Mama supra-saulio pajėgų — naująją Eu-timu amerikiečiai turėtų kuo

Toronto skautams dveji metai

Toronto lietuviškojo skautų tūnto užuomazga reikia laikyti 1948 m. gegužės 8 d., kuomet susibūręs sk. vyčių dešimtukas nutarė kuklia parama prisidėti prie Vokietijoje išleidžiamos knygos "Skautybė berniukams". Pirmąjį dešimtuką sudarė skautai vyčiai: K. Barauskas, S. Prancūnas, V. Peseckas, V. Norkus, Č. Norkus, L. Radzevičius, V. Ramanauskas, A. Misiūnas, V. Placiakis ir V. Štulkys. Būrelio pradininkais daugiau pasireiškė K. Barauskas, V. Peseckas ir S. Prancūnas. Pastarajam suėjus į kon-taktą su kanadiečių sk. vado vybe Toronte, buvo gautas ne-tik malonus priitarimas, bet pa-skatinimas organizuotis. Buvo suaukta pirmoji sueiga, kurioje, apipavidalinus veikimo gai-res, pasisakyta už glaudesni susitarinimą su vietiniais skau-tais. Apie sekančią sueigą bu-vo pranešta Toronte sk. Vyr. būstinei ir iš ten atvyko pirmieji svečiai, B. Kemp ir T. Forster. Šios pirmos sueigos metu kanadiečiai skautai organiza-ciniam tvarkymuisi pažadėjo visokeriopą paramą. Susižino-jimui su skautų vadovybe pa-sisakyta už ryšininio reikalini-gumų iš kanadiečių pusės.

Netrukus buvo pranešta, kad tarpininku jau yra paskirtas J. Harrington. Mr. Harrington pasirodė simpatiškas, vidutinio am-žiaus kanadietis, kuris mūsų be-sikuriantiems vyčiams nemažai pagelbėjo, nors dėl jaunos še-mos ir labai ribotą laiką turė-damas.

Pirmajam susipažinimui su kanadiečiais, naujais ryšinini-kas pakvietė į jų sueigą. Čia mūsų vyčiai buvo maloniai su-tikti ir oficialiai pristatyti. Po oficialiosios dalies, kiek pažai-dus ir pažiūrėjus filmos iš skau-tiško gyvenimo, kuklių vaišių metu buvo jaučiamas broliškas nuosėdumas iš abiejų pusių.

Vasaros pramosos skautų veiklą kuriam laikui apimdė. Rudenėjant, Torontam užklydęs sk. vytis, vyr. sklt. J. Matu-laitis, sužinojęs, kad čia jau pa-daryta nebloga pradžia, ėmėsi iniciatyvos vėl padaryti ener-gingą vienetą. Besibaigiant va-rių mėnesį, pasitraukia netik iš Li-tuanijos būrelio vado pareigų, bet ir iš aktyvaus skautiško gyvenimo.

Sekmadieniais, kanadiečiai skautai apsiima mokinti lie-tuvius anglų kalbos.

Lapkričio mėn. 12 d. Toronte lankėsi lietuviškos skautijos įkūrėjas, vyr. sklt. P. Jurgėla. Prieš pat Kalėdas sk. vyčių būreliai sudaro draugovę ir draugininku išsirenka vyr. sklt. A. Draugėlį.

Per šventes Toronto skautai lanko ligoninėse sergančiuosius ir aktyviai prisideda prie rūbų ir pinigų rinkimo vafas Vokietijoje likusiems šelpiti.

Ateinančią vasarą sk. vy-čių draugovė ruošiasi vienos savaitės stovyklai.

Taip, trumpai perbėgus, at-rodo Toronto lietuviškos skau-tijos dviejų metų istoriją. Per tą laiką įvairūs minėjimai, kana-diečių kvietimai į pasitarimus, konferencijas, sueigas visuo-met sudarydavo gražų progų lietuviams pobendravti su ma-loniais krašto šeiminkais. Di-desniuose parengimuose, k.a. pirmoji skautų vyčių žiemos stovykla, Toronto skautų met-nės konferencijos, atkreipdavo-net ypatingą dėmesį į dalyva-ujančius svečius lietuvius.

Vertinant Toronto skautų veiklą, norėtum užbaigti mūsų įkūrėjo Vyr. Sklt. P. Jurgėlo žodžiais, kuriuos jis pasakė lan-kydamasis Toronte: "Torontas yra pirmas ir vienintelis Šiau-rinės Amerikos miestas, kuria-mes taip gražiai ir gausiai sus-tūrė jaunimas į skautiškąs eiles".

Jūros skautai sujunda ir at-siskyrę nuo vyčių, sudaro ats-kių Kauno Kun. Vaidoto lai-vą. Laivo vadovu išrenkamas valt. Vaškėlis. Atėjus vasarai, mariškai nusiperka nemažą motorinę valtį ir savaitgaliais, bei laisvalaikiais skraido po plačiuosius Ontario vandenis.

Pavasarijant iš Pickle Crow atvyko keletas organizuo-tų vyčių, su energingu vadu vyr. sklt. L. Kalinausku, kurie dar tenai būdami savo būrelį pakrikštijo Darius - Girėno va-du. Atvykus Torontam, pasiro-do, kad skautiškame veikime-jų vienetą bus rimtas varžovas. Lietuviai.

Sklt. Goceitui pavedus su-organizuoti jaun. skautus, ne-trukus pasirodo stropi skautų skiltis.

Išskaitant ir mergaites, ku-rioms vadovauja pskt. R. Ja-siūnaitė ir pskt. S. Šileikytė, 1949 metų vasarą Torontas jau turi nemažą skaičių skautų, ku-riems apjungti sudaromas tun-tas. Tuntininko pareigoms ski-riamas tik kq atvykęs pskt. H. Stepatitis.

Laikas bėga, vienetą stiprė-ja. Įstijungus nors ir ne Toron-te gyvenančiam pskt. Enskai-čiui, pasirodo skautų mėnesi-nis laikraštukas "Skautas". Iki metų pabaigos išsina keturi nu-meriai, o po Naujų Metų iš-virsta į puosnį, antru kartu at-gaivintą "Skautų Aidią".

Iš pirmojo dešimtuko dauge-lis vyčių sukuria lietuviškas šeimas ir iš aktyvaus skautiš-ko gyvenimo pasitraukia.

Minint Tautos šventę, rugsė-jio 8 d. apylink. vadas T. Kemp įteikė lietuviams Vyr. Skautų Vadovybės Kanadoje pripažini-mo dokumentą, kuriame lie-tuviai skaitomi lygiateisiais skau-tijos nariais.

Jau rudenio organizuojasi trečiasis, Geležinio Vilko, sk. vyčių būrelis, jam vadovauja vyr. sklt. A. Pundzius. Po to neužilgo organizuojasi ketvirta-sis sk. vyčių, Perkūno būrelis. Jam vadovauja vyr. sklt. F. Mockus.

J. Matulaitis už nuopelnus gavęs žalią paskutininko ka-klaraištį, pasitraukia netik iš Li-tuanijos būrelio vado pareigų, bet ir iš aktyvaus skautiško gyvenimo.

Sekmadieniais, kanadiečiai skautai apsiima mokinti lie-tuvius anglų kalbos.

Lapkričio mėn. 12 d. Toronte lankėsi lietuviškos skautijos įkūrėjas, vyr. sklt. P. Jurgėla.

Prieš pat Kalėdas sk. vyčių būreliai sudaro draugovę ir draugininku išsirenka vyr. sklt. A. Draugėlį.

Per šventes Toronto skautai lanko ligoninėse sergančiuosius ir aktyviai prisideda prie rūbų ir pinigų rinkimo vafas Vokietijoje likusiems šelpiti.

Ateinančią vasarą sk. vy-čių draugovė ruošiasi vienos savaitės stovyklai.

Taip, trumpai perbėgus, at-rodo Toronto lietuviškos skau-tijos dviejų metų istoriją. Per tą laiką įvairūs minėjimai, kana-diečių kvietimai į pasitarimus, konferencijas, sueigas visuo-met sudarydavo gražų progų lietuviams pobendravti su ma-loniais krašto šeiminkais. Di-desniuose parengimuose, k.a. pirmoji skautų vyčių žiemos stovykla, Toronto skautų met-nės konferencijos, atkreipdavo-net ypatingą dėmesį į dalyva-ujančius svečius lietuvius.

Vertinant Toronto skautų veiklą, norėtum užbaigti mūsų įkūrėjo Vyr. Sklt. P. Jurgėlo žodžiais, kuriuos jis pasakė lan-kydamasis Toronte: "Torontas yra pirmas ir vienintelis Šiau-rinės Amerikos miestas, kuria-mes taip gražiai ir gausiai sus-tūrė jaunimas į skautiškąs eiles".

St. Vyta.

ALMUS.

Iš lietuviškojo pasaulio

VENECELA

"Tėvų Kelias"

Venecueloje lietuvių yra neperdaugiau, gal apie 1.500-2.000. Stambiausios kolonijos yra Valencija — 350, Caracas — 300, Maracay — 250, Barquisimeto — 200, Maracaibo — 100. Mažesniais skaičiais yra išsimėčiusių po visą kraštą. Dvasinius lietuvių katalikų rinkimus čia aptarnauja salesietis kun. Ant. Sabaliauskas, einas lietuvių kapeliono pareigas. Jis gyvena Caracas, kur eina salesiečių administracinius pareigas, bet po kartą per mėnesį aplanko visas minėtas stambias lietuvių kolonijas, kur suorganizuoja pamaldas. Jis taip pat pradėjo leisti aiškiai katalikiškos ir patriotinės dvasios, informacinį laikraštį "Tėvų Kelias". Laikraštis išleina didelio žurnalo formato, gausiai iliustruotas, spausdinamas įvairiais dažais — vyšniais, mėlynais, žaliais. Pirmasis Nr. išėjo 1949 m. liepos mėn. Iš kartoėjo 8 psl., o nuo vėlyvino Nr. eina 16 psl. Laikraštį redaguoja Juozas Kukmauzas, kurio raštų įspūdis taip pat gausiai matyti. 1949 m. "Tėvų Kelias" buvo neperiodinis, o nuo 1950 m. sausio mėn. eina kas mėnuo. Jo metinė prenumerata — 10 boliv., kitur — \$4.

Reikia pastebėti, kad visame venecueliečių lietuvių gyvenime didžiausio vaidmens turi kapelionas.

Laikraštis daro gero įspūdžio, bet, žinoma, negausu jame bendradarbių, nes kolonija nedidelė, žmonės sunkiai grumiasi su įsikūrimo sunkumais, nepaprastomis tropikinio klimato sąlygomis, tad tenka šauktis pagalbos iš kitur. Dėlto jame matyti daug straipsnių prisiųstų iš kitų kraštų. Beabejo, tai apskundina redagavimo darbą. Reikia taip pat stebėtis, kaip leidėjai suorganizuoja jam išspausdinti lėšų, nes prenumeratų tikrai nepakanka, nors "Tėvų Kelias", beabejo skaitomas ir kituose kraštuose, ypač kaimyninėje Kolumbijoje, kur laikraščio darberods, nėra ir kitose pietų Amerikos kraštuose.

Kaip gyvena?

— Teisininkas Ant. Diržys. Venecuelon atvykęs 1948 m. antroje pusėje, dirba Maracayo

Dėl pianisto V. Bacevičiaus Muzikos klubo koncerto

Pianistas Vytautas Bacevičius dėl mūsų korespondento išpučių jo muzikinio klubo kovo 30 d. koncerte, išspausdintų "TŽ" Nr. 15 (16), pristatė pastabų. Mums atrodė, kad čia tik nesustiprinimas. Mūsų korespondentas, visada reikšdamas didelės pagarbos muzikos talentams, rašydamas ne muzikines recenzijas, bet reportažus iš New Yorko gyvenimo, kur reikiama lietuvių, vargu ar turi prielaidas atžymėti visus, kad ir vertingus momentus. Red.

"Korespondentas" paduodamas smulkiai programą dalyvaujantiems artistui, visai praleido didelę programą (6 numerus) Britų violončelisto Livio Mannucci, kuris yra laikomas vienu pačių žymiausių violončelistų pasaulyje. Mannucci dažniau kaip solistas su New Yorko ir Londono Filharmonijos orkestrais ir duoda reikšmingus koncertus Carnegie Hall ir viso pasaulio didžiosiose salėse. Europos ir Amerikos spauda su New York Times priekais, vadina jį vienu geriausių violončelistų mūsų epochos.

Jūsų korespondentas visai neminėdamas jo dalyvavimo pirmojo mūsų koncerto dalyje ir publikos nepaprastą entuzias-

elektros įgainės biure, "Tėvų Kely" rašo straipsnius, informuodamas lietuvius apie darbo bei socialinius krašto įstatymus.

— Vincas Mažeika dirba kaip buhalteris Caracaso salesiečių įstaigoje ir kartu eina "Tėvų Kelio" administratoriaus pareigas.

— Liet. kariuomenės buv. majoras V. Kuzavinis dirba kaip topografas.

— Muzikas Dapėys groja Venecuelos simfoniniame orkestre.

— Inž. Venckus dirba kaip inžin. chemikos vienoje amerikiečių bendrovėje Maracay. Nuomoja gražią vilą.

— Muzikas A. Gineika per Carabobo radio jau daug kartų koncertavo su akordeonu.

— A. Ausmanas dėsto kūno kultūrą keliose Acarigna mokyklose.

— Giliuskas yra administratorius vieno turuolio įmonių Barquisimete.

— Caracaso Salesiečių kolegijos amatų skyr. mechanikų klasėje mokosi dr. Stapulionis. Seserų mokykloje mokosi dvi sesutės, Nelsaitės ir Maikytė bei R. Stankutė. Uuniversitete medicinos fak. studijuoja Irena Staškevičienė — Balčiūnaitė.

— Prie Salesiečių instituto Caracase, kuriame jau pernai mokėsi 6 lietuvių, įsteigtas lietuviams salesiečiams ruošti skyrius, kuris duoda pilną išsilavinimą. Kandidatai priima ir ne Venecueloje gyvenančius, bet atvykti reikia savo lėšomis. Salesiečiai tik tarpininkauja dėl įvažiavimo.

— Inž. Ant. Mikalauskas, Venecuelon atvykęs 1948 m., yra Araguos valstijos viešųjų darbų vyriausiojo inžinieriaus padėjėjas. Gyvena Maracay ir yra pastatęs jau visą eilę pastatų.

— Leonas Šulcas, garo katilų specialistas, dirba savo srityje Maracaibo, o jo šeima gyvena Valencijoje. Dvi dukros mokosi gail. seserų mokykloje, o sūnus Antanas lanko licejų.

— Gydytojai Vl. Gutauskas ir Jonas Hermanavičius dirba valdžios skirtoje etatinėje vietoje Estado Lara, pirmasis Baracoas, o antrasis Guaciro miestelyje.

tingo priėmimo, tepasitenkino "sukritikavimu" to artisto ryšį su jo atlikimu Banačio sonatos antrojo koncerto daly.

Jis rašo, kad pianistė Aldona Kepalaitė ir violončelistas Livio Mannucci pusėtinai išvežė Banačio sonatą.

Aš protestuojau prieš tokį įželdimą šio pasaulinio masto artisto. Jeigu jaunoji pianistė Kepalaitė tą sonatą "pusėtinai išvežė", tai Livio Mannucci atliko ją kuopuikliausiai tiesiog idealiai.

Aš kaip piano virtuosas neieškau jokių pagyrimų, nes jų turiu pakankamai Amerikos spaudoje, su New York Times priekais, bet ir manęs atvilgiu korespondentas buvo tendencingas, paminėdamas tik tai, kad aš skambinau, bet visai nutylėdamas publikos sukelto man ovacijų.

Aš laukiau savo pareigą viešai atsiprašyti Livio Mannucci už mūsų korespondento įželdimą to artisto, kuris po kiekvieno atlikto numerio susilaukė karštų ir nebaigiamų aplovismentų mūsų distinguotos amerikoniškos publikos.

Su pagarba, Jūsų Vytautas Bacevičius.

Reportažas iš Pabaltijo

"TŽ" balandžio 13 d. Nr. 15 (16) mes jau spausdinome atpasakojimą dalies žurnalisto Edmundo Stevens reportažo, išspausdinto Romos dienraščio "Il Messagero". Čia spausdiname dar keletą tolimesnių ištraukų.

Ta proga parašytina ir koks toks yra pats autorius.

E. Stevens į Rusiją pateko vedamas smalsumo ir tam tikrų simpatijų, kaip "Christians Science Monitor" korespondentas. Ten jis išgyveno per 10 metų. Išmoko rusiškai, vedė rusaitę ir pažino gyvenimą iš visų pusių. Jis yra išleides knyga "Russia is no Riddle". Jo reportažas "Il Messagero" yra gana šaltas, tačiau perskačius gaunasi siautėjanti partijos ir NKVD šiurpus vaizdas.

Pabaltijį jis lankėsi 1948 m. pabaigoje.

— o —

Papasakojęs savo liūdną įspūdį apie Rygą kaip sulaužytos dvasios miestą, kuriame nepamatysi nei vieno gražiau apsidariusio žmogaus, Stevens tęsia:

Be pėsčiųjų dingus linksma, gražiai apsitaisiusi minia, dingę vaizdingi restoranai ir kavinės bei gražiosios parduotuvės. Prieš karą Rygoje kiekvienoje gatvėje sankryžoje buvo gėlių krautuvė. Dabar visa tai, kas Rygoje dar Baltijos valstybių metropolio, šiaurės Paryžių, kaip rygliai mėgo sakyti, — visa tai dabar sunaikinta. Per tris Rygoje buvimo dienas kai tik mano žmona išėdavo grūdų, praeviai nustebe net atsi-grįždami žiūrėjo į jos drabužius, nors Maskvoj, kur pasiekė vakarų mados, taiti nesu-keldavo niekieno susidomėjimo. Per tris dienas nematiau nė vieno geriau apsitaisiusio vyro, nei moters. Po nevykusių bandymų susirasti padoresnį restoraną, reikėjo tenkintis "Inturisto" virtuve.

Iš vietos gyventojų patyriau dalį paskutinės miesto istorijos. Kai 1940 m. rusai okupavo Baltijos valstybes, jos buvo politikos tartum pusiau kapitalistinės oazės sovietinėje sistemoje. Negalutina buvo susovietinta pramonė. Smulkūs pirkimai ir smulkūs ūkininkai visai nebuvo paliešti. Ir 1944 m. grįžę rusai ne skubėjo ūkio santvarką galutinai keisti. Dar 1946 m. Rygoje buvo nemaža privatinių prekybininkų. 1946 m. gale mokesčiai privatinei prekybai buvo pakelti 400%, iš 2.000 rublių iki 8.000. Vis dėlto prekybininkai dar laikėsi. 1947 m. gale mokesčiai vėl pakelti 400%. Tuo metu įvyksta pinigų reforma. Už 10 senųjų rublių išmokėtas 1 naujasis. Mokesčiai turėjo būti mokami naujais rubliais bet senųjų rublių nustatyta suma. Tada privatine Rygos prekyba galutinai pribėgė. Greta mokesčių sistemos buvo paleista ir politinė mašina. Buvo paskelbta kova spekuliacijai, pradėti areštai ir deportacijos. Rygos gyventojai smarkiai sumažėjo.

Ūkininkų nubuožinimas

Rygos centre iki šiol tebestovi gražus aukštasis Latvijos nepriklausomybės paminklas, arba kaip dabar vietos gyventojai sako: "Latvijos nepriklausomybės prisiminimas". Aplink paminklą sudėta šimtai puokščių latvių atneštų gėlių. Paminkle įrašas: Žemė ir Laivė.

Netekę laisvės, Latvijos ūkininkai dabar netenka ir savo žemės. Visose Baltijos valstybėse ūkio kolektyvizacija vykdoma iki 100%. Partijos propaganda skelbia, kad tai vyksta savanoriškai. Praktiškai ūkininkas gali laisvai pasirinkti kol-

chozų arba likti buože. Ką reiškia likti buože, aiškiai pasakė estų kompartijos sekretorius Karotamma partijos kongrese, išvakarėse kolektyvizacijos Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje:

— Viena iš pagrindinių sąlygų kurti kolchozus yra be pasigailėjimo ir be atvangos kovoti su buožėmis, iki galutinio jų sunaikinimo. Juo mūsų kova su nacionalistais, su kontrevoliucionieriais, su buožėmis bus griežtesnė ir žiauresnė, juo greitesnis bus mūsų laimėjimas kuriant kolchozus.

Žinant, kad pagal rusišką mastą visi Estijos, Latvijos ir Lietuvos ūkininkai praktiškai yra buožės, Karotamos pareiškimas teikia pakankamą pagrindą ūkininkams apsispręsti už savanorišką įėjimą į kolchozus.

Buožės likviduoja daugiausia mokesčiai. Tas pats būdas, kuris sekmingai buvo panaudotas privatinėi prekybai likviduoti. Apdėti mokesčiais — kitais žodžiais, sunaikinti. Šia prasme daug pasako prieš pusantų metų išleistas pajamų mokesčio įstatymas Estijoje (to pat turinio įstatymai išleisti ir Latvijoje bei Lietuvoje). Įstatymas nustato, kad kolchozo gyventojai moka tik pusę mokesčių sumos. Tuo tarpu buožės taikomi specialūs tarifai. Buožė moka gyvulių mokesčius (už karvę 1300 rb., už ožką ar avį 100 rb., už bičių avilį 20 rb.). Kolchozuose už avis, ožkas ir kiaules mokėti nereikia. Kolchozas laisvas nuo mokesčių 2 metus už tas žemes, kurios buvo nedirbamos, ir 3 metus, jei žemė reikalinga naušausinti, kelius išrasti. Kolchozo pajamos — 2.500 rb. nuo mokesčių — 4.000 rublių. Mokesčių normos: iki 4.000 rublių pajamų — 10%, iki 20.000 rb. metinių pajamų — 15%, didesnė pajamom — 50%. Buožės dar turi mokėti antmokesčius: iki 15.000 rb. metinių pajamų — 20%, nuo 15.000 rb. ir daugiau metinių pajamų — 30%. Buožė įstatymas laiko kiekvieną, kuris vokiečių okupacijos metu ar vė-

liau naudojosi samdomu darbu, išskyrus tuos atsitikimus, kai pūties metu buvo samdomas vienas padėnis darbininkas arba kai ūkininko šeima buvo nedarbinga; toliau visi tie kaimiečiai, kurie turėjo pajamų savo ūkio mašinomis uždarbiaudami ir visi, kurie "išnaudojo" kitų darbą už ganiavą, sėklą, pasėlius ar ūkio padargų naudojimą; pagaliau tie, kurie turėjo pajamų iš malūnų, lentpiuvių, karšyklų arba įsigydamo ką, kad paduodami uždirbtų.

Buožių sgrąsus sudaro kaimo taryba ir tvirtina apskrities taryba, kuri savo patvirtintą sąrašą pateikia mokesčių įstaigai mokesčiams nustatyti. Įtrauktasis į buožių sąrašą gali skųstis apskrities tarybai, kuri skundą turi išspręsti per 2 savaites. Nepatenkintas apskrities tarybos sprendimu buožė gali dar apeliuoti į respublikos ministrų tarybą, kurios sprendimas galutinis.

Ieškant mokesčių prievarta iš turto buožėm netaikomi nuostatai dėl vadinamo neliečiamo turto (pagal įstatymus turį už skolą likviduojant yra neliečiami tam tikri asmens daiktai). Buožės nuosavybė konfiskuojama visa iki paskutinio daiktelio.

Sovietiniai žemės mokesčiai ir jų ieškojimo tvarka įgalina suprasti, kodėl ūkininkai tu kraštų, kuriuose žemės nuosavybė buvo tradicinė ir paveldima nuo amžių, taip veikiai nuėjo į kolchozus ir kolektyvizaciją buvo įvykdyta amksčiau nei plane buvo numatyta. Vaizdo pilnumui reikia žinoti, kad be minėtų mokesčių ūkininkai turi valstybei pilti pyliavas. Ir pyliavų nuostatai buožėm yra nepaprastai žiaurūs.

Pasaulis turi žinoti, kad Baltijos kraštų ūkininkijos nubuožinimas yra tik dalis sovietinio plano savom pozicijom stiprinti. Baltijos ūkininkų nubuožinimas, iš darvė puikios medžiagos dar platesnio masto šios rūšies akcijai satelitinė valstybių kaimiečių okupacijos metu ar vė-

IŠ ANAPUS

Vilniaus valdovai

Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirm. yra P. Kareckas, o jo pavaduotojas rusas. Faktinasis sostinės valdytojas yra partijos sekretorius Čistakov. Miesto įgulos viršininku yra gen. majoras A. Olev, o visos Lietuvos karinių komisarių yra Al. Smirnov. Vad. lietuviškiųjų dalinių vadas V. Motieka, bet jo štabo visi aukštesnieji karininkai yra rusai. Daliniuose daugiausia karininkų taip pat rusai, o kariai maišyti.

Oficiali kalba

Oficialiai Tarybinės Lietuvos kalba laikoma lietuvių kalba. Bet kadangi visose įstaigose pilna rusų, kurie lietuviškai nemoka, tai daugumoje jų kalbama rusiškai. Rusiškai kalbama taip pat daugumoje suvažiavimų ir posėdžiuose. Kompartijos posėdžiuose visada kalbama rusiškai, nes ten viską valdo faktiniškai Lietuvos valdovai, sekretoriai, Trofimov ir Ozarski, nors generalinis sekretorius yra A. Sniečkus.

T. Lietuvos atstovai i Aukščiausiąją Tarybą

"TŽ" Nr. 12 (13), kovo 23 d., mūsų paskelbtame sąraše praleistas vienas atstovas Aukščiausios Tarybos, būtent Alytaus apygardos "atstovas" M. Šumauskas, planavimo komisijos pirmininkas.

Reikia dar pastebėti, kad beveik visose apygardose pirmuoju kandidatu buvo Stalinas, o kai kuriose dar bent keli kiti "dievaičiai". Taip Alytaus apygardos "kandidatai" — Stalinas ir Šumauskas; Vilniaus — Stalinas, Molotovas, Malenkovas ir Sniečkus; Kauno — Stalinas, Vorosilovas ir Gedvilas; Panevėžio — Stalinas ir Ragutis; Šiaulių — Stalinas ir Čiuladga.

Tie patys "dievaičiai" buvo kandidatais ir daugelyje kitų respublikų apygardų. Bet tai, žinoma, tik dėl dekoracijos. Iš kokios apygardos jie bus "išrinkti" iš anksto žinoma.

Iš Lietuvos "deputatų" i Tarybų Tarybą Nr. 12 (13) sumi-

nėti tik rusai. Čia paduodame juos visus apygardomis: Zarasų — Aleksandras Trofimov, gim. 1903 m., gyv. Vilniui, Lietuvos kompartijos CK sekretorius; Panevėžio — Eduardas Ozarskis, g. 1908 m., gyv. Vilniuje, taip pat kompartijos CK sekretorius. Trakų — Danielius Šupikov, g. 1906 m., kompartijos CK sekretorius, Vilniaus — Vasilijus Pisariov, g. 1899 m., Lietuvos ministrų tarybos pirmininko pavaduotojas. Rokiškio — Kazys Preikšas, g. 1903 m., kompartijos CK sekretorius. Kėdainių — Jonas Bulovas, g. 1903 m., Dotnuvos selekcinės stoties direktorius, kuris "būsi miems agronomams skiepija priešakinį tarybinį mokslą" ("Tiesa"). Švenčionių — Petras Kapralov, g. 1906 m., Lietuvos TSR valstybės saugumo ministras. Ukmergės — Jonas Jurkūnas, g. 1883 m., Veprių septynmetės mokyklos direktorius, nepartinis. Kauno — Jonas Žiburkus, g. 1901 m., kolchozininkas, Petras Vaičiūnas ir Berija, Sovietų Sąjungos saugumo ministras. Vilniaus — Perlas Kareckas, "žmogus visiškai atsidavęs Lenino - Stalino partijos reikalui" ("Tiesa"), ir artistas Juozas Siparis. Mažeikių — J. Matulis, mokslų akademijos prezidentas, kandidatas į partiją, kuriam garbinamąjį straipsnį "Tiesa" (2.28), pasirašė K. Blėliukas, V. Lašas ir A. Purėnas. Marijampolės — Jonas Apolskis, Alytaus — A. Venclova, Raseinių — Stasys Volskis, g. 1903 m., nepartinis. Utenos — Kazys Liaudis, žemės ūkio ministras. Klaipėdos — Mikojašas.

Kaip tie "deputatai" sustatyti į kandidatus? Susaukiama mitingas, kuri atidaro vykdomojo komiteto atstovai ar kitas pareigūnas. Iš anksto nustatyti kompartijos kalbėtojai siūlo kandidatus, išskleidami jų nuopelnus. Visi paploja. Kiti dar žodžiu pritaria. Tokiu būdu atsiranda "nutarimas". Pav., Vilniuje, kur kandidatais buvo išstatyti Stalinas, Molotovas, Malenkovas, Sniečkus, Kareckas ir Siparis, pirmasis kalbėtojas buvo garvežių depo mašinistas Nečajev, toliau Plešev, Karpov, Vilčinskaja, Brazdžiūnas, Čepulytė ir kt. Kaune, kur buvo pastatyti Berija ir Vaičiūnas, kalbėjo tarp kitų ir prof. Mažylis. Klaipėdoje mitingą atidarė Gerasimov, kalbėjo Kolesnenkova, Kravčenko, Galinskienė, Mikolajūnas ir Sokolov.

Šitokiu būdu sudaromi tie 25, kurie turi lietuvių, lietuvių tautai atstovauti "tautybių taryboje". Pavardės rodo kas yra tie naujieji "lietuvių", kurie organizuoja "rinkimus" ir kurie "atstovauja" lietuviams. Berija ir Petras Vaičiūnas! Milijonų žudikas, kuris deportuoja iš Lietuvos šimtus tūkstančių, kurio žinioje visos mirties ir naikinimo stovyklos, ir — saulės, žmoniškumo poetas sustatyti gretai Koks pasityčiojimas iš vargšo Vaičiūno, iš žmoniškumo, iš demokratijos.

liktas perkelti raudonarmėčiams ir reikiama vietovė. Priešrinkiminei propagandai vadovavo "Tiesos" redaktorius Zimanas, pasirašinėdamas Rūtenio slapvardis. Retai kuris iš renkamųjų kandidatų buvo bent kiek susipažinę su teisės mokslais. Patys rinkimai vyko labai ramiai. Gyventojai, vietos eiti balsuoti, išsilaipė, kur kas išimamė. "Aktyvistai", tiesa, važinėjo su urnomis po kaimus, bet, daugumoje patiemis teko į jas sumesti balsų kortelės. Vienur kitur sutiktus žmones mėgino prievarta priversti balsuoti, o atsisakantiems grasino išvežimu į Rusiją. Oficialiai buvo paskelbta, kad balsavo 99%.

Rinkimai T. Lietuvoje

Paryžius dvisavaitinis ekonominis ir finansų žurnalas "Revue Parlementaire" balandžio 1-sios numerį beveik išsčiai skiria žinioms apie Lietuvos Pradžioje talpina straipsnį užvardintą "Viena kita Sovietų Sąjungos rinkimų charakteristika". Jame smulkmeniškai aprašomi dveji sovietiniai rinkimai Lietuvoje.

Pirmiausiai aprašomi 1943 metų sausio 18-tosios rinkimai i vietinį sovietų. Priešrinkiminės propagandos metu, buvo labai stipriai kritikuojama "neteisingi" rinkimai vakarų kraštuose ir ligi užspringimo giriama sovietinių rinkimų "laisvė". Kandidatai buvo patinti iš komunistų partijos narių. Iš 100 — trisdešimt buvo rusai. Norint prademontuoti laisvę, į renkamųjų sąrašą buvo įtraukti ir tam tikras skaičius ne komunistų pavardžių. Jų net nebuvo atskleista. Pagal nuostatus, 53 dienas prieš rinkimus reikia gauti kandidato raštišką sutikimą. Už tai pramatyti kandidatai ne komunistai buvo priversti per tuos du mėnesius slapstyti. Kai kurie iš jų pasirūpino iš partininkų grąsinančius laiškus, kad galėtų atsilikti savo kandidatūrai. Besitariant rinkimų dienai, komunistų aktyvistai vaikščiojo po kaimus, lankėsi kiekvienuose namuose ir bauginė žmones, sakydami, kad visi ne-

balsavusieji būsių deportuoti. Miesteliuose buvo daromi mitingai i kuriuos klausytojai būdavo raudonosios armijos suvaromi prievarta. Tuose mitinguose be jokio prieštaravimo būdavo priimami partijos siūlomai kandidatai. Spauda skelbė apie krašte vyraujančių nepaprastų entuziazmą. Prieš pat rinkimus vyriausybės nariai tapo pat pradėjo asmenišką rinkimų kampaniją. J. Paleckis buvo įrašytas kandidatu Leipalingio apylinkėse. Jis čia atvažiavo lydimas trijų sunkvežimių ginkluotų kareivių. Nežiūrint stiprios sargybos, naktį, prieš rinkimus miestelio namų sienos buvo apalipintos prieškomunistiniais atsisakimais. Rinkimų laikotarpiui "broliszkostis" respublikos "paskolino" Lietuvai savo raudonarmiečių. Pav., Alytaus apskrityje jų buvo atsiųsta 1770. Grupelemis, ligi 30 žmonių, jie buvo išdėstyti kaimuose.

Ypač atyžiai buvo saugojami pamiškių kaimai. Nežiūrint tokio stropaus pasiruošimo, sąmyšis pradėjo darytis dar prieš rinkimus. Aktyvistai nepajėgė sugaudyti kandidatų, kad išgautų jų parašus. Pradžioje skirtus. Paskutiniuoju momentu vykdomieji valstijų komitetai sudarė papildomus sąrašus. Ant galo taip tie sąrašai susimaišė, kad net patys partijos vadai nežinojo koki yra iš tikro

kandidatai. Rinkimų dieną kaimai atrodė išmirę. Balsavimo vietovės tuščios. Nesirodant balsuotojams, buvo išsiuntinėti kievienus namus kareiviai su urnomis. Bet ir čia nesisekė. Gyventojų nebuvo. Jie arba buvo gerai pasislėpę namuose, arba išėję į mišką. Sutiktieji kelyje atsisakbinėjo sakydami, kad jiems yra gera dabartinė valdžia ir naujos rinkti nenori. Rinkimai buvo pratęsti dar keliolika dienų, bet rezultatų beveik jokių. Neliko nieko kito, kaip patiemis partiečiams sumesti urnas atitinkamą balsų skaičių. Oficialiai buvo paskelbta, kad balsavo 90-100%. Partizano sudarytoji statistika visai skirtinga. Pav., Alytaus apskrityje iš 30.500 įrašytų rinkėjų balsavo 3.400, iš kurių 1.700 raudonosios armijos kareivių.

Antroje straipsnio dalyje smulkmeniškai atvaizduojami rinkimai teisėjų į patarėjų i Liaudies Teisingumo Rūmus. Įvykę 1949 m. vasario 9 ir 16 d. Jie praėjo kaip ir tikrą aprašytieji 1948 m. sausio 18-tos rinkimai. Kadangi 1949 vasario mėn. Lietuvos komunistai negavo karinės paramos iš "broliszkų" respublikų, tai rinkimai buvo praversti ne vienu kartu visame krašte, bet Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje vasario 9, o kitose vietose vasario 16 d. Savaitės tarpas buvo pa-

AD. ILMA

NE SAPNAS

Kai žingsniai tyla paliai kelią,
O šlama aidas praeities dienų.
Aš vis pro tą pušyną žalią,
Pro tėviškės pirkias einu.

Kai saulė leidžias, kai užgęsta
Jos paskutiniai spinduliai,
Mano širdy vėl gimsta bręsta
Tie pat, klaidžio klaidžio, keliai.

Kai miršta naktys, dar aušros nematę,
Kai klieči vėjas svetimos kraštos,
Matau nūdegusiais sparnais plaštakę,
Girdžiu žodžius, kurių jau niekas nekartos.

Kai gimsta rytas žemės svetimos kertelei,
Kai nėra vytiurio ir nekrenta rasa...

Matau, ten pro beržyną žalią,
Vėl vargą neša, vėl skuba ji basa...

Matau, ir tu matai, o, mielas broli,
Pavasari, pavasari — kaip tūkstantis naktų.
Matau, ir aš, ir tu — keliaujame į tolį...
I ten, i ten, prie gimtinės krantų.

PASAKA

Gyveno kartą... Tuokart gyvenome visi,
Kai pro tėvų gimtinę pirkiai išėjome basi.
Gyveno tuo kartu ir margis,
Tas pats, vadinamas šunim —
O, mus lydėjo juodas vargas,
Ir su kelsmiais, ir akmenimis...

Kai akmenimis man smogia į krūtinę,
Kai šuo suloja ne savo balsu...

Matau, kiek verkiančių tėvynė,
Kiek daug. Net pagalvot balsu.

VAKAR

Vakar dangus verkė tarsi motina,
Išleidus vienturtį į svetimas šalis.
Šiandien gi širdį sopuliu pasotina,
Tokia nenuorama, mintis gili.

Vakar eidamas mačiau paukščius pargrįžiant,
Iš tolimų, gal nesvetinų jiems kraštų.
Šiandien pageltę lapai tuščių gatvių alėjose,
Kur buvome apmūšę kartą...

APIE PAVASARĮ

Kartais galima pavasarį paisyti,
Galima gyvenimą paverst juoku.
Galima juokais "myliu" sakyti,

Galima klajot gatvėm be aido,
Alėjose dainuot, kai nėra žmonių...
Ir klaus: Argi mane apleidai,
O, Viešpatie, tarp skersgatvių sraunių?...

PR. KOZULIS

SUDAUŽYTA TAURĖ

(Tęsinys iš praėito nr.)

6. Griuvėsiai
Epilogas

"Aschinger'io" kavinėje, Friedrichstr. nr. 147, lietuviai rengia Naujųjų Metų sutikimą. Aš irgi panorau pamatyti, kaip atrodo žmonės. Aplopiu, išdulkinau nelaisvėje ir prie apkasų iki kraštutinumo nuvalkiotus savo skudurus ir išeidamas koridorių nenorom pažvelgiau į veidrodį: prieš mane stovėjo nepažįstamas, suvytęs tipas. Kaklas buvo ištiesęs ir plonas, it pakaruoklio, o geltonuose žanduose nebuvo nė lašo kraujo, tik giliai kaktose įlindę akys dar žibėjo, tai buvo vienintelė žymė, kad tai — gyvas žmogus.

"Nuostabu, kaip ant tos kaukuolės auga tokie gelsvi plaukai". — pagalvojau ir nusisukau nuo savęs. — "O gal aš ten ir Daivutę sutikau? Bet argi ji mane tokį dar galėtų mylėti..."

Baliuje man buvo baisiai neįauku, nes ten tik aš vienas taip skurdžiai atrodo. Sutikau keletą gerų pažįstamų, bet ir jie mano atžvilgiu buvo labai šalti. Aš, keletą valandų tyliai sėdėdamas, atydziai apsižvelgiau, bet Daivutės nebuvo ir įsitikinęs, kad apdriskęs žmogus niekam nereikalingas, nepastebėtas išslinkau lauk.

Tąsyk, tarp to svetimo miesto griuvėsių sujudo mano krūtinėje toks nerimas, kokio dar niekadados nebuvau pažinęs. Aš buvau niekam nereikalingas ir vienai veinas tarp svetimų žmonių ir dar svetimoje žemėje.

Staiga sustaugė sirenos.

"Ir gerai, kad sustaugė; dabar ne tik aš, bet ir visas didžiulis miestas neramus". — Žmonės bėga į slėptuves. — "Gerai, bėkit, bėkit — visi sparčiai bėkit", — mane apėmė piktas džiaugsmas, bet pamatėjau, kad ir aš pats lektu drauge su minia.

"O koki tu bėgi gelbėtis, gal dar tiki, kad tavo gyvybė brangi kam šioje žemėje — ki-ki-ki", — mane lydėjo klaukus sutemų

DANGUS IR PRAGARAS

Viduriniai amžiais buvo žinoma poeto Prudencijaus legenda, kad pasmerktieji, turį draugų ir pažįstamų danguje, galėjo keliauti į dangų ir pasikalbėti su senaisiais bičiuliais.

Rašytojas C. S. Lewis, kuris mėgsta gilintis į žmogiškosios sielos gelmes, parašė originalią ir nepaprastai įdomią knygą — "Didysis išsiskyrimas", kur visai nauju ir neįprastu būdu vaizduoja dangų ir pragarą.

Nesuderinamos priešingybės

C. S. Lewis minėtoje knygoje aprašo, kaip susitinka dangaus ir pragaro gyventojai ir jokių būdu negali susikalbėti.

Pasmerktieji turi laisvę rinktis; išganytieji — nepaprastai nusizėminę. Šalia to pirmieji yra savanaudžiai, pavydūs, išdidūs; antrieji — nusizėminę ir dėkingi už visas malones. Šios dvi priešingos savybės jokių būdu negali susiderinti.

Parisiejus, kuris giriasi visuomet pildęs savo pareigas, susitinka žmogūdį Leną. Šis, padaręs tokį nepaprastą nusikaltimą, labai nerimo, atgaliojo ir nusizėminęs pasiekė dangų. Parisiejus, nepakęsdamas, kad žmogūdis pateko į dangų, kur yra jo užmuštas Jackus.

Parisiejus, kuris giriasi visuomet pildęs savo pareigas, susitinka žmogūdį Leną. Šis, padaręs tokį nepaprastą nusikaltimą, labai nerimo, atgaliojo ir nusizėminęs pasiekė dangų. Parisiejus, nepakęsdamas, kad žmogūdis pateko į dangų, kur yra jo užmuštas Jackus. Pasirodo, kad jis taipgi yra dangaus ir džiaugiasi šalia savo užmušėjo.

Kai nenorima gailestingumo

Parisiejus toliau tvirtina, kad eijęs tiesiu keliu visų gyvenimų ir visuomet daręs tai, kas geriausia: kiekvienam davęs jam priklauso; niekuomet nereikalavęs, kas jam nepriklauso; mokėjęs už tai, ką gavęs ir sąžiningai vykdęs savo pareigas.

Dabar neverta apie tai kalbėti, — atsakė Lenas. Parisiejus nirsta, kad be reikalo kenčias pragare, nes užsipelnęs dangų. Jis reikalauja savo teisių. Lenas atsako, jog jis pats neužsitarnavęs to, ką turįs ir jog niekas negalįs užsipelnyti dangaus; kiekvienas gi gaunąs daugiau, nei jis vertas.

Parisiejus tvirtina negavęs to, kas jam pridera, nes niekad blogai nesielgęs ir dėl to neteisinga blogiau traktuoti jį nei žmogūdį.

Lenas kviečia eiti kartu su

juo į aukštumas, kur laukianti jo laimė, tačiau parisiejus nenori nei gailestingumo, nei išmaldos, tikrai reikalauja atlyginimo už geruosius darbus.

Tada Lenas vistiek meldžia jį prašyti gailestingumo, nes danguje nieko neperkama, o visas gaunama iš malonės. Tačiau parisiejus reikalauja tikrai teisingumo ir nenori eiti su žmogūdžiu į aukštumas.

Neverta atgal dairytis

Lenas, matydamas parisiejus užsispyrimą, sako:

— Tokiu būdu nieko nepasieksi, nes klaidingai save vertini ir kelyje į dangų badys tavę žolė. Pagaliau labai klysti galvodamas apie save, nes visai nebuvo padorus žmogus ir nedarei to, kas geriausia. Niekas iš mūsų negali to apie save tvirtinti. Bet čia visa tai jau neturi reikšmės. Neverta atgal dairytis.

Parisiejus įnirsta. Tačiau Lenas tęsia toliau:

— Senojo Jackaus nužudymas nebuvo mano blogiausias darbas. Tai buvo vienos akimirkos veiksmas ir buvau beveik pablūdęs, kai tai padariau. Bet tave savo širdyje sąmoningai konkinau ištisus metus. Nemigo naktimis svajoju apie tai, ką tau padarysiu, jei pasitaisy proga. Dėl to buvau pasiūstas pas tave, kad tave atsi-

praščiau ir tarnaučiau tau tol, kol reikalaus ir ilgiau, jei tau patiks. Aš buvau blogiausias, bet visi, kurie tavęs priklausė, įautė tą patį. Tu mums nuodyjai gyvenimą ir tą patį darsai savo žmonos ir savo keturių vaikų atžvilgiu.

— Nesikišk į svetimus reikalus. Aš nepriimu begėdiškų užuominų ryšium su mano privačiais reikais.

— Nėra privačių reikalų.

— O aš tau sakau, kad gali eiti, kad nesi man reikalingas. Aš esu vargšas žmogus, bet nesibroliauju su žmogūdžiu ir nepriimu nuo jo priekaištų. Sakai, kad įkyrėjau tau ir kitiems. Jeigu tu vėl manęs priklausytum, tai tau parodyčiau, ką reiškia dirbti.

Jokio nusizėminimo

— Na, tai dabar man parodyk, — atsako šypsodamasis Lenas; — bus malonu eiti į aukštumas, bet dar daug darbo mūsų laukia.

— Įsivaizduoji, kad su tavimi eisiu?

— Neatsisakyk, niekuomet pats nepataikysi, o aš esu pasiūstas pas tave.

Recenzijos

Laiškai Lietuviams, Nr. 1 ir 2, 1950 m. vasario ir kovo mėn.

Gyvenimas žmogaus pilnas uolų, į kurias dažnai sudužta geriausi norai. Kiekvienas turi gyvenimiškų problemų ir klausimų, kuriuos neranda atsakymo. Tėvai jėzuitai ėmėsi didelio ir gražaus uždavinio pradėdami leisti "Laiškus Lietuviams", kuriuose sprendžiamos bei aiškinamos ir pasaulėžiūrinės problemos ir gyvenimo iškeliamieji klausimai išaiškinti katalikų mokslo šviesoje.

Reikia pasidžiaugti, kad, kaip rodo du pirmieji Nr., imamasi pačių esmingiausių ir aktualiausių klausimų, dėl kurių dažnas suka galvą. Taip Nr. 1 ypatingo dėmesio atkreipia į šeimos bei sutuoktinių klausimus, duodamas taip pat aktualius straipsnius naujųjų ir senųjų ateivių susipratimo klausimu, o 2 psl. paskirti lietuviškų tautinių minčių aruodėliui.

Nr. 2 išėjo jau dvigubai didesnis — 16 psl. — ir toks žada nuolat eiti, t. y. kas mėnesį.

Jame pirmiausia — paminimas Šv. Kazimieras — "Auksas Pelenose". Toliau P. Dauginis, S. J., "Ar ryžiamės", rašo dėl pagalbos tremtiniais; A. Montautas fiksuoja savo pergyvenimus laive, keliaujant į JAV. Skyriuje "Prie šeimos židinio" kun. Jonas gyvai ir gražiai rašo apie vyro ir moters pasiaukojimą šeimoje. Toliau spausdinama T. J. Borevičiaus neilga kalba per radio "Tikėjimas — svarbiausia pareiga", dėl kurios jau ir spaudoje buvo atsiliepimų. J. Venckus, S. J., rašo "Ką manyti apie eutanaziją". Skyriuje "Jaunimo paslaptys" J. Vaišnys S. J. (pats laiškų redaktorius) aiškina meilės problemą. Toliau atsakoma į vienos mergaitės klausimą dėl celibato, o numeris baigiamas aktualiu J. Kidyko, S. J., straipsniu "Žvanga, žvanga pinigėliai bažnyčiose..."

Visi "Laiškų" klausimai tikrai aktualūs, o ypač svarbu ir sveikintina, kad leidėjai ragina visus rašyti jiems, kokie klausimai rūpi ir žada teikti atsakymus. Šiuo keliu einant, beabejo, susikurs glaudus "Laiškų" skaitytojų ir leidėjų šeima, nes aktualių klausimų niekad netrūksta.

"Laiškus" paskaitęs kiekvienas bus patenkintas. Jų prenumerata vos \$1 metams, o administracijos adresas: 8101 Champlain Ave., Chicago 19, Ill. USA. A.

Kanados katalikų universitetai

Kanadoje yra 8 katalikų universitetai: prancūziški Montrealy, Ottawoje, Laval ir Université Du Sacre Coeur, Bathurst, M. B., angliški St. Dunstano Charlottentown, P. E. I., St. Joseph N. B., University of St. Francis Xavier, Antigonish, N. S. Šiuo metu visų tų universitetų studentai kuria bendrą akademinę sąjungą.

73.000 vaikų meta mokyklas

Kanados praktiško švietimo tyrimų institutas praneša, kad kas metai 73.000 vaikų išeina iš mokyklų, jų nebaigę. Per metus iš 100 berniukų 28 pasitraukia, iš 7, 8 ir 9 klasių, 31 pasitraukia iš 10 klasių. Pasitraukimo priežastys įvairiausios. Dalis jų nutraukia mokslą dėl ekonominių šeimų sąlygų apie 28% berniukų ir 25% mergaičių, dėl vyr. amžius, dėl ligos, dėl apatijos mokintis. Iš turtingųjų šeimų tris kartus mažiau vaikų pasitraukia, kaip iš neturtingųjų šeimų. J.

Šv. Petro ir Povilo Bazilika Romoje

Timmins, Ont.

Timmins Apylinkės LOK
sūlymas

Sustabdant šališką laikraščio LOK veiklos bei posėdžių interpretavimą, siūlome skelbti spaudoje LK oficialią irsmulkią kiekvieno posėdžio eigą, kad lietuviškoji visuomenė gautų objektyvų diskusijų veizdą ir galėtų stebėti LOK darbus, rūpesčius bei nepasisekimus. Juk tai yramūs visų reikalas. Turime teisę, kad ir netiesioginiai stebėti mūsų org. veiklos eigą, atsiradusiems sunkumams daryti siūlymus ir tuom pagreitinti persiorganizavimą darbą.

Laikraščio duodami šališki posėdžių atskiriniai kenkia LOK to veiklai, taip pat dėl tos priežasties daugelį organizacijų ir bendruomenių sulaukio nuo Apylinkių sudarymo ir produktingos veiklos mūsų vieninteliam tikslui ir idėjai — Lietuvai Tėvynei.

KLB — Timmins ALOK
Pirmininkas K. Lukošius.
Sekretorius B. Sriubšius.

Raudonieji "gina" Lietuvą

Vasario 16 d. proga Timmins L. Bendruomenė pasiūtė Ministeriui Pirmininkui raštą, prašydami užtarimo rusų teriojamai Lietuvai. Ministeris Pirmininkas atsakė, kad mūsų prašymas yra priimtas ir perduotas užsienio reikalų ministerijai, atkreipiant ministerio dėmesį. Abiejų raštų ištraukos ir pasikalbėjimas su L. Bendruomenės pirmininku K. Lukošium buvo įdėtas Timminso anglų spaudoje antraštė: "Local Lithuanians urge UN probe of Homeland". Tas nepaprastai suerzino lietuvišias tebeįvadinančius Maskvos agentus. Jie, kad pasirodžius vietos "šeimininkais" ir "garbingais" kanadiečiais, tuoj pat raštu Ministeriui Pirmininkui išdėstė ultimatyvinį reikalavimą, kad "We have no idea of meddling with the affairs of our brothers in the old country". Negama to, jie šį raštą paskelbė anglų spaudoje: "Local Lithuanians disagree on proposal made to Ottawa". Štai jų raštas:

Right Honorable Sir,

A news item in The Timmins Daily Press of Mar. 9th states that you have received a letter from the "Timmins Lithuanian community" asking that Canada intercede on behalf of the oppressed people of Lithuania and assuring you that the Lithuanian - Canadians will stand behind Canada "whenever and wherever the hour may strike".

May I point out to you that the Lithuanian - Canadians of Timmins — who have lived here for the past two decades — do not know of any such letter to you. There is no "Lithuanian community" here, only a Canadian community as far as we are concerned. We have no idea of meddling with the affairs of our brothers in the old country. We are Canadian citizens and our interests rest primarily in Canada. For this

reason we stand together with our fellow Canadians of all origins for peace and friendship with everybody.

We Lithuanian - Canadians do not know "president K. Lukošius of Timmins" — as The evidently signed above mentioned letter to you. The paper Daily Press calls him — who says, however, that he came to Canada in 1947 from Germany. In other words, this Lukošius who evidently has renounced his Lithuanian citizenship and has not had time to become naturalized here, has the presumption to make representation to you in the name of Canadian citizens. He can only speak for himself and very few others but for the recent immigrant who came here under the same condition as he himself.

(Signed) A. Berkis.

Chairman, Lith. — American Workes', Wokers' Literature Association, Timmins Branch.

Taigi taip mūsų tautos išgamos "rūpinasi ir gina" Lietuvą. Be to, jie kaip "vieninteliai apaštalai" skelbia, kad jokios kitos lietuvių - kanadiečių organizacijos Timminse nėra, o tik jų darbininkų "literatų" draugija.

Čia dar yra Sūnų ir Dukterų draugija, kuriai anksčiau priklausė beveik visi senieji lietuvių - kanadiečiai. Šitos draugijos laikysena paaiškėjo jau Ispanijos pilietinio karo metu, kada jie pradėjo rinkti aukas Ispanijos komunistams. Nekomunistinių nusistatymų lietuvių tuoj iš jos išstojo. Nusmukęs draugijos veikimas pareikalaavo naujų skambesnių vardų. Taip atsirado nauja Stalino "saulės" apšviesta ši "literatų" draugija. Čia susispietė tie patys "draugo ir mokytojo" garbintojai.

Gražus literato ir draugijos vardas, tačiau šių "literatų" paskirtis ir tikslas netoks, kaip mes pratę mąstyti. Jie čia nekuria — nerado literatūrinio dalykų, nes nemoka gerai lietuviškai rašyti, o ką bekalbėti apie anglų kalbą, nors kaip jie skelbiasi net dvidešimt metų čia gyvenę. Bet pagal tų "literatų" paskirtį, atrodo, nesvarbu mokėti rašyti — daug svarbiau sugebėti tą "literatūrą" platinti. Ši draugija tą uždavinį atlieka 120%, tokiu pat pasisekimu, kaip Stalino rinkimuose. Todėl nenuostabu, kad įvairiausios komunistinės "literatūros" rampame po nakties prie savo durų. Už tokią "meną" tikriausiai Stalino "literatūrinė" premija bus apdovanoji.

Prasidėjus emigracijai Kanadoje, "draugui" Berskiui, "literatų apaštalui", norint ar nenorint, privažiavo Timminsam lietuvių ir tiek. Jis prieš mums atvykstant rinko parašus ir reikalavo valdžios, kad mūsų neįleisti. Tačiau tas triukas vargšeliams nepavyko. Mums atvažiavus į Timminsq, jie atė-

jo pasitikti, tik ne su gėlėmis, bet su sugniaužtom kumštėmis. Žinoma, mes jokio sutikimo nelaukėm, bet tokio siurprizo irgi nestikitėjom. Tačiau ir šį kartą planuotas užpuolimas nepavyko, nes senieji lietuvių — kanadiečiai, įekonomistai, juos ten pat vietoje sutvarkė, nors vienam senam lietuviui boksininkui ir teko paleisti keletą nokoutų smūgių.

Tie raudonieji Lietuvos "gynėjai" jautė, kad, mums atvykus, keliai ir idėjos susikryžiuos. Tam jie patys davė progą, norėdami mus įvairiausiais būdais apšmeižti. Jie ne tik mūsų nemėgsta, bet ir mūsų dvasios, mūsų šūko: "Už išlaisvinimą Lietuvos ir už ištikimybę Kanadai". Negama to, jie kaip "garbingieji" Kanados piliečiai drįsta reikalauti valdžios veiksmų, priešingų bendriems žmoniškumo dėsniams. Juk jei tai būtų UN sesija, "draugas" Berskys mūsų prašymą, užtarit Lietuvą ir lietuvių, būtų užvetavęs, kaip Višinskis kad daro kiekvieno atvejui.

Su mūsų atvykimu jų "apaštališkoji" misija susmuko: mautyt, jie jautė, kad taip bus, kad taip desperatiškai nenorėjo mūsų atvažiavimo ir jų darbų bei idėjų atskleidimo.

Tarp kitko, mums atvykus, "draugas" Berskys su didžiausiu sielvartu uždarė savo raudonąjį kampelį, o Stalino pavelskį paslėpė, kad nesudulkėtų. Obuolys nuo obels netoli rieda. Koks "literatų" chairmanas, toki ir jo "apaštalai".

Jie užspūla K. Lukošius, kad neturįs pilietybės, tačiau iš "literatų", nors jie čia gyvena apie dvidešimt metų, didelė dalis pilietybės taip pat neturi, ir tenka "apgaleistauti" — jie jos ir labiausiai norėdami, nebegalės gauti, nebent užsimasnuotų savo tikrąjį veidą.

Šarūnas.

IVAIRENYBĖS

Beždišinės pagrobė
imigrantų vaiką

Vieną tremtinių ukrainiečių šeimą Brazilijoje ištiko reto siūbuo, tragedija. Trijų asmenų tremtinių šeima — vyras, žmona ir 6 metų dukrelė — emigruavo į Braziliją. Abu tėvai buvo gydytojai, bet pirmiausia turėjo atlikti sutartį. Tam reikalui jie buvo priskirti prie ekspedicijų, vykstančių į tropikų sritis. Kadangi tėvas ir motina turėjo vykti atskirai, tai vaiką pasiėmė motina. Nuvykusi į paskyrimo vietą, ji gavo darbą išimtinai gyvulių nuodus. Darbas pavojingas, nes reikėjo operuoti gyvates, nuo kurių įgėlimo žmogus miršta per kelias minutes. Darbovietė nuo apsisistojimo vietos buvo kiek toliau, tad motina, bijodama svetimų slygyų, vaiką visad imdavo kartu. Bet vieną rytą dukrelė labai skaniai miegojo, ir mamytė pagailo jos žadinti. Ji surizikavo vaiką palikti. Ir koks buvo jos siūbas, kai grįžusi iš darbo, vaiko neberado. Išlaužtos lūšnos durys ir išvartyti daiktai rodė apie kambario įvykusią tragediją. Kaip pablūdusi motina ėmė visur vaiko ieškoti, bet be rezultato. Pagaliau viena sena indėnė pasakojė mačiusi netoli trobelės besisukinėjančias didžiulias beždžiones. Taip pat mačiusi, kaip jos kažką nešėsi po pažastimi, džiaugsmingai aukštytyn mėtymos.

Ši tragedija, taip paveikė motiną, kad po to ji nuvyko į darbą visai išsiblaškusi. Paimusi operuoti pritręktą gyvatę, ji užmiršo jai įleisti injekciją. Operacijai dar neprasidėjus, gyvatė atgijo ir tuoj pat krito nelaimingai moteriai, kuri po kelių minučių mirė vietoje.

Ir taip liko vienas vargšas tėvas, su amžinai kankinančia viltimi rasti savo nelaimingą dukrelę tarzanų tarpe.

Kamados Gandhi

Savotiškais metodais pradėjo kovą dėl indėnų teisių 43 metų indėnas Huronas Jules Sioni. Deklaravęs, kad tikrieji Kamados krašto šeimininkai yra indėnai, o prancūzai ir anglai, atėjūnai užurpatoriai, jis paskelbė badausiąs tol, kol neatvyks pas jį ministeris pirmininkas St. Laurent ir negarantuos indėnų teisių, kurių rezultate Kamados krašto vadovybė perleistų indėnams. Pagrindiniai jo reikalavimai yra 3: 1. Indėnai turi būti pripažinti pirmaisiais krašto gyventojais ir, kaip tokie, turėti teisę kraštą valdyti. 2. Prie jungtinių tautų turi būti paskirtas atstovas indėnas, bet ne "svetimšalis". 3. Indėnai turi būti pripažinti krašto šeimininkais, bet ne verčiami rezervatų vergais. Baltiesiems jis vis dėlto žada pripažinti teisę valdyti kraštą, bet tik indėnų autoriteto pavedimu. Jis gyvena indėnų rezervate prie Loretville, Que., kur yra kirpėjas ir krautuvininkas, o badauja jau 2 mėnesiai. Iki šiol į jo streiką, berods, reagavo tik rezervato gydytojas ir skaitytojų smalsumą tenkiną laikraštiniškai.

Barnio metu

— Palauk, kai numirsiu, neduosiu tau ramybės nei vieng nakty.

— Bet, brangioji, argi tau dar reikia mirti?

Suramino

Sakyk, Maryte, ar tikrai aš vienintelis, kurį kada nors mylėjai?

— Na, mielas kvailuti, — tikrai vienintelis ir padoriausias iš visų.

Dantistas

Dr. Chas. OKUN

838 Dundas St. W. Toronto
(kampus Euclid Ave).
Priima vakarais pagal susitarimą. Tel. WA 9822.

BR. BUKOWSKA, R. O.
AKIU SPECIALISTE

Tikriniu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams. Priemimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmadienis pagal susitarimą 55 St. John's Rd., W. Toronto. (kampus 94 Laws St.) Tel. LYndhurst 0052

AKIU SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išdiria akis nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis. 470 College St. W. Toronto Tel. RA 3924

LIETUVIŠKA AVALINĖS
TAISYMO DIRBUVE —
PARDUOTUVĖ

Naujausios mados. Prieinamos kainos. Sav. IGNAS ASTRAUSKAS 1414 Dundas St. West. Toronto Tel. KE 3881.

VESTUVĖS?...

...BE ABEJO, JŲS PASIRENKATE —

LUNA foto studija je

Užsirašykite iš anksto.

575 WELLINGTON ST. W. TORONTO. TEL. PL 5717
Palyginus kokybę — pigiausias kainos Toronte.

SIUNTINIAI Į SOV. RUSIJĄ

Mes vieninteliai Kanadoje turime stačią iš Maskvos koncesiją siuntiniams. Reikalaukite informacijų EMCO PARCEL CO 1823 Lincoln Ave., Montreal, Que.

LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA TORONTE

RE-NEW

Sav. J. Šinkūnas

Atidaryta nuo 8 iki 7 val. vak., šeštadienį iki 5 val. vak. Valo, prosina ir pataiso visokius rūbus ir skrybėles. Suranka Nylon kojinių nubėgusias akis. Priimame iš namų ir pristatome į namus.

415 Roncesvalles Ave (kampus Howard Park Ave) Tel. LL1451

Susirgus
kreiptis į

YARMEY CLINIC

slavų Medicinos klinika, vadovaujama Dr. W. I. Yarmey 314 Bathurst St. Toronto, Ont. Tel. KL 7146

LIETUVIŠKA VARTOTU BALDU KRAUTUVE

J. Dagot — Daujotas

Perka, parduoda ir taiso įvairius senus baldus, permuša minkštus baldus. Atlieka poliravimo ir išbaigimo darbus 2190 DUNDAS ST. W. Toronto 3, Ont. Tel. LAkeside 2324

NAUJAS LAIKRODININKAS
Kazimieras Tutlis

Taiso vietinių ir vokiškų firmų laikrodžius. Dirbtuv. turi dalių vokiškiems laikrodžiams. Laikrodžiai taisomi greitai, gerai ir pigiai. Prašome kreiptis ir įtikinti. Atidaryta kasdien nuo 5 — 8 val. p. p.

EUROPEAN WATCHMAKER

827 Queen St. W (priešais Claremont g-vę) Toronto. Tel. EL4521

Vienintelis proletarų
atsiavas

Iš velionės La Guardia veiklos yra pasakojamas toks atsitikimas.

Kaip miesto galvai jam teko kartą sutikti į New Yorką lėktuvu atskrendančią sovietų delegaciją. Kadangi iš Sov. Rusijos nuolat buvo girdėjęs akcentuojant, kad tai proletarų valdomas kraštas, tai La Guardia manė, kad ir delegacija atrodys proletariškai. Dėl to ir pats jis į aerodromą nuvyko darbo eilute, ir dar gana apnešiotai.

Iš lėktuvo betgi išlipo išpusčiusių ponų delegacija su cilindrais, frakais ir baltom liemenėm, lyg anais gerais kunigaikščių ir grafių laikais. Pasveikinęs delegaciją, La Guardia pasakė: "Taigi, ponai, man atrodo, kad proletarų tik aš čia teatstovauju..."

Patarimas

Vienas jaunas literatas vizitavo Oskar Wilde, skundžiasi, kad visuomenė ir kritika prieš jį kažkodėl nusistačiusi.

— Tai tikras tylos sąmokslas prieš mane. Patark, pone, ką turiu daryti?

— Prisiunk ir tamsta prie to sąmokslu.

Pavyzdingas vyras

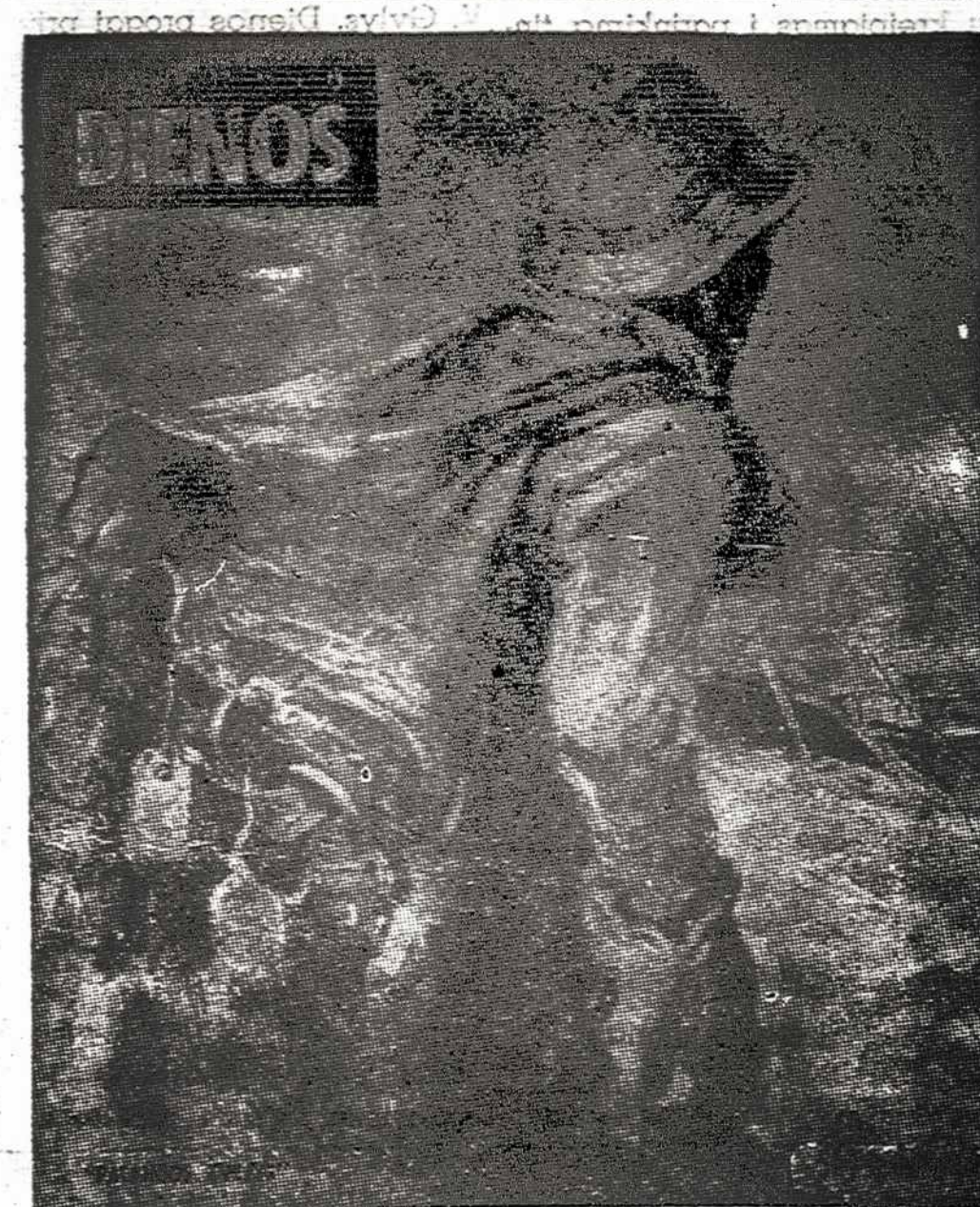
Į gėlių krautuvę užėjo susirūpinęs vyras.

— Prašyčiau lelijų.

— Deja, neturime. Bet turime puikių chrizantemų.

— Chrizantemų nenoriu.

Žmonai išvykstant atostogų pasižadėjau lelijas stropiai laistyti, o ji rytoj grįžta.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

LIETUVIŲ DIENAS

Labiausiai paveiksluotą Lietuvį Magazina pasauliye.

Kiekviena numeryje telpa iš Amerikos, Anglijos, Australijos, Pietų Amerikos bei kitų lietuvių kolonijų gyvenimo. Jose bendradarbiauja žymūs lietuvių veikėjai kaip prof. M. Biržiška, prof. S. Kolupaila, prof. K. Pakštas, gen. S. Raštikis, rašyt. V. Ramonas ir kiti rašytojai bei poetai. Kiekviena numeryje telpa lietuvių organizacijų bei žymių pareigūnų nuomonės įvairiais aktualiais klausimais.

"LIETUVIŲ DIENAS" redaguoja Juozas Vytėnas, buv. "Žiburių" red., jam padeda Milton C. Stark, dail. P. Puzinas ir J. Bakūnas. Leidžia Antanas Skirius (buv. "Kalifornijos Lietuvių redaktorius ir leidėjas).

Metinė prenumerata \$ 3.00 — visame pasaulyje.

Adresas:

"Lietuvių Dienos" 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif. USA
Atsiuntus adresą, vienas numeris prisiunčiamas susipažinti nemokamai.

KAZYS ARDAVIČIUS

LIETUVIŠKA RŪBŲ SIUVYKLA

Ivairus užsakymai atliekami pagal naujausias Europos ir Kanados madas. Kainos prieinamos. 828 DUNDAS ST. WEST. TORONTO, Ont.

PETRAS KAIRYS

MESOS IR VISOKIU VALGOMU PRODUKTU

KRAUTUVE ir VALGYKLA

889 Dundas St. W. Toronto, Ont. — Tel. WA 0062
Visi mieli tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti.
Puikus ir geras patarnavimas.

DEMESIO!

Norėdami pirkti ar parduoti namus, ūkius, viešbučius kreipkitės į

FRANK PSZON

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

762 Dundas St. W. (prie Bathurst g.)

Telefonai:

Istaigos: AD 3588

Buto: LA 9458

Didžiausias pasirinkimas lietuvių apgyventam rajone. Čia jūs susikalsite savo gimtąją kalbą, rasite madą ir sąžiningą patarnavimą.

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS
STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius. Žiedus ir viskį brangenybes. — Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakar.

TORONTO, Ont.

Naujos bažnyčios reikalai

Toronto lietuvių parapijos komitetas pastarajame posėdyje nutarė imtis žygių lietuvių parapijai įsigyti didesnę bažnyčią. Jau yra padaryti atitinkami konkretūs žygiai vietos parinkimo reikalu ir gautas Toronto arkivyskupo pritarimas. Artimoje ateityje numatomas visuotinis parapijos susirinkimas, kuriame parapijiečiams komiteto bus pateiktas statybos projektas ir įsteigtas atskiras bažnyčios statyti fondas.

Su džiaugsmu tenka sveikinti parapijos vadovų pastangas, rūpinantis Toronto lietuvių parapijai įgyti didesnę patalpą. nes, vis didėjant čia lietuvių kolonijai, dabartinė lietuvių bažnyčia yra visiškai permaža. Tekty tik pagelauti, kad rūpinantis naujos bažnyčios įsigijimu, ypatingas dėmesys būtų kreipiamas į parinkimą tinkamo miesto distrikto, kuriame tinkamai galėtų įsikurti ir lietuvių kolonija.

Ateitininkų susirinkimas

Balandžio 30 d., sekmadienį, 6 val. vak. klebonijos patalpose šaukiamas Toronto Ateitininkų kuopos susirinkimas. Visus Toronto esančius ateitininkus kviečiame dalyvauti.

Kuopos Valdyba.

"Svetimos plunksnos"

Gegužės 13 d., šeštadienį, Toronto ateitininkų kuopa ukrainiečių salėje kartoją "Svetimų Plunksnų" komediją. Po vaidinimo įvyks šokiai.

Pelnas skiriamas studijuojantiems studentams parenti.

Sekmadienio sportas

Toronto parkų komisija yra sudariusi 14 stadionų sąrašą patiekę komisijonieriaus W. tarybą leisti sekmadienio sportą, kuriuose prašo miesto to žaidimus su įėjimo mokesčiu ir 68 kitose žaidimų aikštelėse leisti sekmadieniais rinklėvas su dežutėmis bei kitais būdais.

Šv. Jurgio minėjimas

Toronto skautų vyčių draugovė, Šv. Jurgio šventės proga perrinko buv. dr. vės vad. vyr. sklt. V. Draugelį.

Toronto skautų tuntas, pasaulio skautų patrono Šv. Jurgio dienos proga, parapijos salėje surengė viešą minėjimą. Ta proga už pavyzdinę elgesį į garbės narius pakelti sk. v. Goceitas ir sk. M. Varnauskaitė. Į paskn. laipsnį pakelta vyr. sklt. L. Kalinauskas ir vyr. sklt. V. Morkūnas. Tėvynės vėliavos ženklui apdovanoti pskn. St. Šileikytė, vėliavos ženklui — pskn. R. Kuprevičienė ir pažangumo ženklais vyr. sklt. V. Maca ir vyr. sklt. Kasperavičius.

Pasirūpinimo ženklais ir vyr. laipsniais apdovanotuosius sveikino turtininkas H. Stepatis ir Gen. Konsulas Kanada p. V. Gylis. Dienos proga pritaikintoje kalboje skn. Medelis aiškiai nurodė skauto pareigas svetimoje žemėje ir pabrėžė, kad lietuvis yra karštas, ugingas ir nenugalimas.

Oficialioji dalis baigta Liet. Tautos ir Kanados himnais. Linksmojoje dalyje šį kartą įvairiais ir gyvesniais pasirodymais išsiskyrė jūros skautai, pavaizduodami Šv. Jurgį, gelbstintį karalaitę iš slibino nagų...

Sventės pabaigai ir perrinktam dr. vės vadui V. Draugeliui pagerbti, vyčiai turėjo šeiminiską bendrą arbatėlę.

Sk. V.

SLA vakarienė ir šokiai

Toronto SLA 236 kuopa rengia vakarą balandžio 29 d. 404 Bathurst St. abejuose salėse. 6 val. 30 min. bus patiekta karšta vakarienė, 8 val. prasidės šokiai.

Šokių vakaras

Ateinantį penktadienį, balandžio 28 d., parapijos salėje yra rengiami šokiai, kurių pelnas yra skiriamas "Tėviškos Žiburės" naudai.

KLB LOK pranešimas

Balandžio 21 d. posėdyje skatinti VLIKo pirmininko laisvą. Nutarta su jais pristatytas lietuvių registracijos taisyklės ir prie jų pridėtas formas perduoti Kanados lietuvių registracijos taisyklių paruošėjui, kad jis su jomis susipažintų, palygintų su mūsų išleistomis taisyklėmis ir sekantiame posėdyje apie tai referuotų LOKo plenumui.

Praėjusiam ir šiame posėdyje buvo yra patvirtinti šie Apylinkių laikinieji organizaciniai komitetai: 1. Toronto miesto, 2. Sudburio, 3. Timminso, 4. Oakvillės, 5. Wellando, 6. Vancouverio ir 7. Ottawos. Skiriamas, kurių pranešimuose yra neatšakumų dėl ALOKų sudarymo, parašyti kiekvienam individualūs raštai: St. Catharines, Val d'Or, Winnipegui ir Londonui.

Vietovės, kur nėra nė vienos lietuviškos organizacijos, kaip Windsoras, Ont. ir Port Radium, Alta., bet pavieniai asmenys yra pareiškę organizacinės iniciatyvos, pasiūstos taisyklės ir aplinkraščiai.

Grupė Montrealyje apsiųgvenusių artistų KLB—LOKui įteikė pareiškimą, kad jie Montrealyje steigia lietuvišką dramos teatrą ir prašo moralinės ir pradžiai medžiaginės paramos. Komitetas nutarė visokeriopai šį gražų sumanymą ir pasiryžimą sukurti lietuvišką dramos teatrą remti ir kvieisti prie to prisidėti plačiąją visuomenę.

Dideliu pastatymu KLB—LOKas konstatavo, kad pirmąjį komitetui įnašą — \$5 — padarė KLB Ottawos apylinkės komitetas, kaip neįmanoma į joki organizacijų centrą. Jam pareiškama padėka.

Ateinantį KLB—LOK posėdį suaukti pavesta LOKo prezidentui, kai susidarys svarbesnių reikalų.

Pranešama visiems Apylinkių laikiniams komitetams, kad Kanados lietuvių Registracijos kortelės (jos drauge yra ir kartotekos kortelės) atspausdintos ir siunčiamos ALOKams apdėtu mokesčiu po 1 centą už kortelę.

KLB—LOK.

Toronte pagauti susisiekiama nusikaltėliai

Prieš Vėlykas, kovo 31 d., Torontą sujaudino ypatinga susisiekiama nelaimė. Tos dienos vakarą, girtas šoferis, greitai važiuodamas, užvažiavo ant šaligatvio ur mirtinai suvažinėjo į bažnyčiąėjusius dvi mergaites 3 ir 5 metų. Suvažinėjęs pabėgo nepastebėtas.

Toronto miesto ir apylinkių policija, po dviejų savaičių tyrimo ieškojimo, pagaliau pagavo nusikaltėlius. Pasirodo, tai buvę du jaunuoliai, vienas 19, kitas 20 metų, abu iš Toronto, tarnavę šoferiais vienoje ientpiūvėje.

IŠNUOMOJAMAS NAMAS

10 kambarių. Sąlyga — nupirkti ir baldus. Tel. LY 9296.

PADĖKA

Mums žengiant į naują gyvenimą mieliems ottawiešiams: gerb. kun. Dr. Razučiui, suteikiamam moterystės sakramentą, už gražią ir vertingą dovana ir rūpestį atliekant įvairius formalius, pp. Pranskevičiams už tėvišką rūpinimąsi mūsų vestuvėmis ir jaukią pastogę; p. lėms F. Kupčiūnaitėi ir P. Šimkutei, pp. E. ir A. Keršiams, pp. Kapčiūnams, pp. Saulėnams, pp. Erstikiams ir visiems kitiems. Sudburiškiams pp. E. ir P. Sniegaičiams ir p. J. Paulaičiui, p. P. Voroninkaičiui iš Timmins. Dalyvavusiems šio mūsų brangiojo šventės ir apdovanojusiems mūsų vertingomis dovanomis, esam didžiai dėkingi.

Bronė ir Juozas Dzenkaičiai.

I NAUJĄ GYVENIMĄ

Balandžio 15 d. prieš piet Šv. Jono parapijos klebonas kun. Ažubalis sutuokė pasiryžusius naujam šeimyniniam gyvenimui jaunuolius Algirdą Kazilevičių ir Pajautą Kalendraitę.

Bažnytinis apeigų metu visos pameręs dėvėjo tautinius rūbus su pluoštais rausvų tulpių. Visų centre dar iškilmingiau atrodė vestuviniai pasirėdžiusi graži aukšta jaunųjų pora. Į vaišes, įvykusias vengrų salėje atsilankė daug svečių: giminių, pažįstami ir artimi jaunųjų draugai. Pasakyta įdomių kalbų, linkint jauniems ilgiausių, džiaugsmingų ir laimingiausių metų.

Nuotraukoje matome jaunuosius ir pirmą pamerę viešnią Aldoną Kriaukaitę iš New Yorko universiteto.

Foto ir vario graviūra foto graverio Vyt. Maco.

Mes siūlome

Jums išnuomoti dvi dideles sales, tinkančias įvairioms pramogoms, taip pat vieną vidutinio dydžio salę tinkamą susirinkimams.

Išnuomoti galima kiekvienai dienai, bet šeštadienis ir sekmadienis tik iki 6 val. vak. 62 Claremont St.

Skambinkite telefonais: PL 5543 ir TR 0641.

Prašom atsiliepti

Alfredą Kulį, neseniai atvykusį laivu "Samaria" — yra laisvas.

Montrealio Šv. Kazimiero lietuvių parapijos svetainėje, š.m. gegužės 6 d. įvyks didelis

LIETUVIŠKŲ DAINŲ, OPERŲ ARIJŲ IR FORTEPIJONO MUZIKOS

KONCERTAS

Jo programą išpildys plačiai žinoma

Lietuvos Valstybės Operos Solistė JUZĖ AUGAITYTĖ

ir Kauno ir Paryžiaus konservatorių absolventas pianistas KAZYS SMILGEVIČIUS.

Po koncerto bus ŠOKIAI griežiant gerai kapelai, kartu veiks bufetas su vynu, alumi ir kitais lengvais gėrimais. Jaukiai išpuoštoje svetainėje bus parūpinti svečių patogumui atskiri staleliai. Įėjimas \$1.00. Pradžią punktualiai 8 val. vak. Montrealio ateitininkų kuopa.

MONTREAL, Que.

Padėka Misių proga

Kaip anksčiau, taip ir šiais metais, priešvėlykinių rekolekčių proga, įvyko misijos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Misioms vadovavo iš Čikagos atvykęs gerb. kun. J. Borevičius, S. J.

Labai džiuginantis reiškinys, kad misijoje, kurios tęsėsi dvi savaites, labai skaitlingai dalyvavo mano parapijiečiai. Ypač gražų pavyzdį parodė vyrai, kurie atitrūkę nuo sunkių dienos darbų, atsidėję ir nuosirdžiai susikaupę, dalyvavo misijose ir gausiomis aukomis žymiai prisidėjo prie šių metų misijų išlaidų padengimo.

Man malonu pažymėti, kad šių metų misijos yra pačios gražiausios ir geriausiai pavykusių per mano dvidešimties klebonavimo metų Montrealio lietuvių parapijoje.

Gausūs parapijiečių būriai, kurie Vėlykų rytą per iškilmingą Šv. Mišias artinosi prie Dievo stalo, išpuodingai liudijo apie misijų gražų pasisekimą.

Kristaus Prisikėlimo šventės iškilmėse, sveikindamas Jus, mieli parapijiečiai, turėjau progos kartu su Jumis pasidžiaugti, kad mūsų parapijoje taip gražiai bujoja religinis pakilimas ir meilė Katalikų Bažnyčiai. Tegu Dievas laimina ir palaiko Jus ir toliau nepalankiamai ištikimus Katalikų Bažnyčiai ir mūsų brangiai priešo priešpadoje varstančią Tėvynę, kurios sūnūs ir dukros visada buvo, tebėra ir bus mūsų Motinos Katalikų Bažnyčios ištikimi vaikai.

Šia proga nuosirdžiai dėkoju gerb. Tėvui J. Borevičiui, patikrinusiam misijų pasisekimą savo turiningais pamokslais, visiems parapijiečiams, vyrams ir moterims, skaitlingai dalyvavusiems misijose ir duosniomis aukomis parėmusiems šių misijų išlaikymą.

Kun. J. Bobinas.

Montrealio Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas.

Montrealio ateitininkų susirinkimas ir koncertas

Balandžio 30 d., sekmadienį, po pamaldų, šaukiamas parapijos svetainėje ateitininkų susirinkimas. Prof. Dr. A. Ranašas - Paplauskas skaitys praskaitą apie kataliko uždavinius XX amžiuje. Be to, susirinkime bus pasitarta dėl kuopos rengiamo koncerto sekantį šeštadienį, gegužės 6 d. Visi ateitininkai ir prijaunantįji kviečiama susirinkime dalyvauti.

Ateitininkų koncertą globoti maloniai sutiko Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. J. Bobinas, kuris nuo kuopos įsisteigimo nuosirdžiai remia ateitininkų veiklą.

Šiame koncerte didelę programą iš lietuviškų dainų ir mėsiamų operų arijų išpildys Lietuvos Valstybės Operos solistė JUZĖ AUGAITYTĖ, kuri šiam koncertui specialiai atvyksta iš Jungt. Amerikos Valstybių. Solistė akompanuos ir keletą kūrinių išpildys atskiri pianistas Kazys Smilgevičius, Kauno konservatorijos ir Paryžiaus "Ecole Normale de Musique" absolventas.

Po koncerto bus šokiai, griežiant gerai kapelai, ir veiks bufetas su vynu, alumi ir kitais lengvais gėrimais. Koncerto rengėjai ruošiasi jaukiai išpuosti svetainę ir svečių patogumui visiems parūpinti atskirus stalelius.

Koncerto pelnas skiriamas naujosios Šv. Kazimiero bažnyčios statybai ir socialinės šalpos pos fondui, iš kurio bus teikiama parama sergantiems ar kiton nelaimėn patekusiems tautiečiams.

Margučių vakarienė

Šv. Onos Pašalpinės draugijos Margučių vakarienė balandžio 16 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Žmonių buvo per 200. Didelio susidomėjimo ir gyvumo įnešė margučių premijavimas. Pirmoji premija \$5 teko

Sukūrusius lietuvišką šeimos židinį

MARIJĄ MAČIOKAITĘ ir ANTANĄ ŽUKĄ.

nuosirdžiai sveikina

Montrealio Ateitininkų kuopa.

PAIEŠKOJIMAI

Dovo Naujoko, gim. Gegužės km., Natškių valsč., Pagegių apskr., dabar gyv. Kanadoje, ieško Jonas Naujokas: Ind. Hostel, Bobbington, nr. Staurbrige, Worc., England.

Delhi, Ont.

Šokių vakaras

Lietuvių Draugiškos pagalbos klubas (Lithuanian Social Welfare Club) balandžio mėn. 29 d. 7.30 val. vak. klubo patalpose Hawtry kaime, ruošia šokius.

Kviečiame visus atsilankyti. Veiks bufetas su linksmintais ir gaivinančiais gėrimais. Grieš gera muzika. Rengėjai.

NAUJIEJI KANADIEČIAI

Balandžio mėn. 12 d. laivu "Mc Rae" išplaukė į Kanadą: 1. Bridickas Petras 2. Švarinskas Juozas. Ponia Sapiežinskienė su šeim. Reinartas Arturas, Baltūnas Juozas atvyks į Kanadą sekančiu laivu.

Aldona Bukauskaitė, o antroji — \$3 — p. Bakanavičienė.

Po vakariantės smagiai pasišoka ir pasilinksminėta.

Lietuvių klubo choro koncertas

Montrealis lig šiol buvo labai nuskrudintas meno pajėgų atžvilgiu ir dar labiau — choro. Praktiškai lig šiol tebuvo vienas vienintelis. Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios p. žiūno vadovaujamas choras. Kitų organizacijų pastangos sukurti savo choras baigėsi nesekmingai, daugiausiai dėl patalpų stokos ir dirgintų trūkumo. Tačiau, atrodo, Lietuvių klubo vadovybės ir energingo dirigento p. A. Piešinos pastangų dėka, pagaliau ir Montrealas susilauks rimto choro. Tokių vilčių teikia balandžio 15- tos dienos koncertas.

Koncertas susilaukė visišką pasisekimą kaip programos, taip ir publikos atžvilgiu. Kuklios klubo patalpos neįstengė sutalpinti žiūrovų. Po gavenios, išsiblaškymo išsilgusi visuomenė, labai gyvai reagoavo į koncerto programą, o dar aktingiau dalyvavo pokoncertinėje linksmojoje dalyje.

Mišrus choras per du kartus sudainavo apie 10 dainų, susilaukdamas didelių ovacijų. Ir tikrai, lyginant su Vasario 16 d. minėjimo pasirodymu, choras yra padaręs milžinišką pažangą. Porą nuotaukingų dainų sudainavo mergaičių choras. Oktetas, nors vis dar neįprastai Toronto oktetui, taip pat daro pažangą. Solistė A. Stravinskaitė padainavo keletą liaudies dainų ir dvi arijas iš operos prancūziškai. Pažymėtina, kad A. Stravinskaitė, nebodama sunkaus darbo, vakarais ir toliau atsidėjusi studijuoja dainos meną. Koncerto programą vykusiai pajavirino Viltis Vaičiūnaitė ir p. Barauskas savo deklamacijomis, o tautinių šokių grupė — pašokdama "Kubila" ir "Žiogelius". Koncerto pabaigoje vietinis lietuvis p. Ambrasas, pasidžiaugęs koncerto pasisekimu, pagrįstai apgailestavo, kad chore visai nesimato Kanadoje gimusio lietuvių jaunimo, ir kad ta kryptimi būtina kas nors darytina.

Kiek girdėti, sėkmingam choro darbui gerokai trukdo lėšų stoka. Reikėtų susirūpinti, kad nors gaidų parūpinimui, miniamam dirigento honorarui, tramvajų bilietams ir repetitijoms ir pan dalykams būtų surasta lėšų. Pagaliau, paties Lietuvių klubo interesus koncentruoti menines jėgas pas save, nes tokie publikos sutraukimai, kaip pastarasis, neapėjotina klubui duoda daugiausia pajamų iš bufeto, kaip įėjimo bilietai. Sustiprėjęs Lietuvių klubo choras nežada apsiriboti vien Montrealiu, o žada pasiekti ir kitas artimesnes lietuvių kolonijas. L.

Aplisaymas

"T2" Nr. 15 (16) korespondencijoje iš Montrealio klaidingai išspausdinta, kad į Reginą išsikėlęs Dr. Sungaila. Turėjo būti Dr. Šulma.

Šeimyninės laimės bičiuliui ALGIRDUI KAZILEVIČIUI

susituokus su panele PAJAUTA KALENDRAITE.

Arnis Muciniekas iš Australijos.

Kurtis ir kurti naujame šei myniniame gyvenime

ALGIRDUI ir PAJAUTAI KAZILEVIČIAMS.

Darmstadt. Dipl. inž. architektas Al. Kulpavičius.

Mielą bičiulį

VYTAUTĄ TIKUŠĮ ir ONUTĘ MASKALJONAITĘ.

sukūrus lietuvišką šeimą, sveikina ir linki sėkmės, sveikatos ir Dievo palaimos

M. Regina, J. Šipelis, E. Dambrauskas.

KLB Hamiltono Apylinkė

postgino sezono užbaigimui gegužės 6 d., šeštadienį, 6 valandą vakaro rengia

PASILINKSMINIMĄ — ŠOKIUS

Maloniai kviečiame visus tautiečius atsilankyti. Grieš puikus orkestras. Galima bus atsigaiivinti kietais ir minkštais gėrimais.

Pasilinksminimas įvyks žinomoj rumunų salėj 20 Murray St. Valdyba.

KRIMINALINE AR CIVILINE BYLA?

MES SUTEIKIAME JUMS -

TEISINĖ — KALBINĖ PAGALBA

Surandame geresnį darbą. Tarpininkaujame namus perkant ir pardaviant. Parūpiname paskolą ir apdraudą. Atstovaujame įstaigose ir įmonėse. Sudarome dokumentus bei patvirtintus vertimus. Giname lietuvių interesus Kanadoje ir kituose kraštuose. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę S. Amerikos bei Europos universitetuose

JONAS JUŠKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ont., Canada. Tel. K1 1494
Skyrius: 750 Dundas St. W., Toronto. Tel. WA 0006

GRANDIOZINIS KONCERTAS

Ruošiamas Hamiltono Lietuvių Parapijos, š.m. balandžio

29 d. 7 val. 30 min. vak., dalyvaujant žymiausiai Amerikos

Metropolitan Operos Solistėi

ANNA KASKAS

Akompanuojant žymiam pianistui ROYAL HINMAN.

Koncertas įvyks Memorial School Auditorium — Ottawa
ir Main gatvių kampas. Iki tos vietos eina Belt line tramvajus.